

ELŐTERJESZTÉS

a Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés
2025. június 27-i ülésére

Tárgy: A 2014-2020 programozási időszaki Operatív Programok Bács-Kiskun vármegyében jelentkező feladatai áttekintése

Az előterjesztést készítette:

Virág-Caimacan Anna
szakmai asszisztens

Tárgyalásra megkapta:

közgyűlés bizottságai

Törvényességi véleményezésre megkapta:

dr. Svircevic Nikola
vármegyei aljegyző

Törvényességi észrevételem nincs:

dr. Bajmócyné dr. Balázs Tímea
vármegyei jegyző

Iktatószám: 5426 -1/2025.

ELŐTERJESZTÉS

a Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés
2025. június 27-i ülésére

Tárgy: A 2014-2020 programozási időszaki Operatív Programok Bács-Kiskun vármegyében jelentkező feladatai áttekintése

Tisztelt Közgyűlés!

A Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata a területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény 10. § (2) bekezdés f) pontja alapján figyelemmel kíséri a vármegye területén megvalósuló fejlesztési programokat, így a 2014-2020-as európai uniós fejlesztési ciklus operatív programjainak megvalósulását is. E feladat keretében elkészült a „Beszámoló az operatív programok (2014-2020) Bács-Kiskun vármegyében jelentkező feladatairól” című dokumentum, amely a jelen előterjesztés melléklete.

A beszámoló célja, hogy átfogó képet nyújtson a 2014-2020-as tervezési ciklus operatív programjainak Bács-Kiskun vármegyében történő megvalósításáról. Az értékelés alapját a következő adatforrások képezték:

- a Nemzeti Fejlesztési Központ adatszolgáltatása,
- www.palyazat.gov.hu nyilvános adatai,
- Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014-2020-as fejlesztési időszakra című dokumentum,
- operatív programok dokumentumai,
- Széchenyi 2020 értékelési jelentései.

A 2014-2020-as európai uniós fejlesztési ciklus magyarországi programja a „Széchenyi 2020”, amelynek keretében Magyarország az Európai Unió és a hazai költségvetés támogatásával mintegy 12 000 milliárd forint fejlesztési forrást használhatott fel. A program célja az volt, hogy a gazdasági növekedést, a foglalkoztatás bővítését, a társadalmi felzárkóztatást, az infrastruktúra fejlesztését és a környezeti fenntarthatóságot támogassa, összhangban az Európa 2020 uniós stratégiával. A Széchenyi 2020 keretében több mint 52 ezer projekt valósult meg országszerte, a források pályázatok útján jutottak el cégekhez, önkormányzatokhoz, civil szervezetekhez és egyéb kedvezményezettekhez.

A beszámoló a 2014-2020-as programozási időszak hat operatív programjára (GINOP, EFOP, KEHOP, IKOP, KÖFOP, MAHOP) vonatkozóan mutatja be a vármegyei forrásfelhasználást, a támogatott projektek számát, és azok jelentőségét a térség fejlődése szempontjából. Kiemelt figyelmet fordít a vármegye aktív szerepvállalására a monitoring bizottságokban és partnerségi fórumokon, amelyek lehetőséget adtak a helyi érdekek képviselésére és a források hatékony felhasználására.

A beszámoló legfontosabb megállapításai a következők:

- A hat vizsgált operatív program keretében Bács-Kiskun vármegye 995 milliárd forint összegű támogatási forráshoz jutott, amely az országos keret 14,08%-át teszi ki.
- A vármegyei szereplők összesen 5 853 projektet valósítottak meg, ami 15,7%-os arányt jelent az országos projektszámhoz képest.
- Az EFOP és KEHOP programok terén kiemelkedő forrásle hívási arányt ért el a vármegye (30% feletti részesedés), ami a társadalmi és környezeti fejlesztések iránti magas igényt tükrözi.
- A GINOP programban a legtöbb pályázatot a kkv-k versenyképességének javítására, foglalkoztatásra és energiahatékonyságra vonatkozó fejlesztések generálták.
- Az önkormányzat a partnerségi és koordinációs szerepkörének erősítésével segítette a helyi önkormányzatokat, civil szervezeteket és vállalkozásokat a pályázati lehetőségek elérésében.

A beszámoló rávilágít a 2014-2020-as fejlesztési időszak vármegyei eredményeire és tapasztalataira, amelyek hozzájárulnak a vármegyei fejlesztéspolitika további alakításához.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy szíveskedjen az előterjesztést megtárgyalni és a határozat-tervezet szerinti döntését meghozni.

Kecskemét, 2025. június 11.

Vedelek Norbert
elnök

HATÁROZAT - TERVEZET

Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének
.../2025. (VI.27.) határozata

A 2014-2020 programozási időszaki Operatív Programok Bács-Kiskun vármegyében
jelentkező feladatai áttekintése

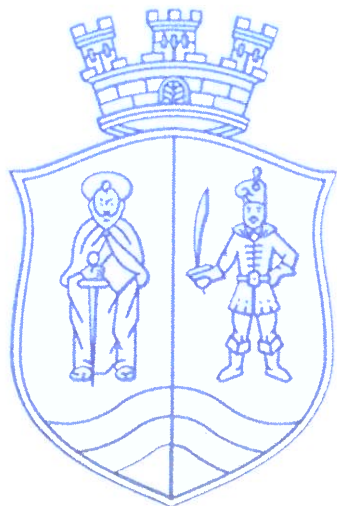
Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata Közgyűlése megtárgyalta Vedelek Norbert, a
vármegyei közgyűlés elnökének 5426-1/2025. számú előterjesztését és az alábbi határozat
hozza:

A Közgyűlés Az Operatív Programok (2014-2020) Bács-Kiskun Vármegyében jelent-
kező feladatairól szóló mellékelt beszámolót elfogadja.

Felelős: Vedelek Norbert vármegyei elnök

Határidő: értelemszerűen

Értesülnek: vármegyei közgyűlés tisztségviselői, tagjai, vármegyei jegyző, vármegyei
aljegyző, stratégia és fejlesztési iroda vezetője

**Beszámoló az
operatív programok (2014-2020)
Bács-Kiskun vármegyében
jelentkező feladatairól**

2025. június

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. Monitoring bizottságok szerepe.....	5
3. A forrásfelhasználás Bács-Kiskunban (2014-2020)	7
3.1. Forrást biztosító alapok és operatív programok.....	7
3.2. Operatív programok forrásfelhasználása alaponként Bács-Kiskunban.....	9
4. A fejlesztési prioritások Bács-Kiskunban.....	13
4.1. Operatív programok prioritásai és beavatkozási irányai	13
4.2. Fejlesztési területek szerinti forrásfelhasználás Bács-Kiskunban	16
4.2.1. EFOP forrásfelhasználás Bács-Kiskunban.....	16
4.2.2. GINOP forrásfelhasználás Bács-Kiskunban	17
4.2.3. IKOP forrásfelhasználás Bács-Kiskunban	19
4.2.4. KEHOP forrásfelhasználás Bács-Kiskunban	20
4.2.5. KÖFOP forrásfelhasználás Bács-Kiskunban	21
4.2.6. MAHOP forrásfelhasználás Bács-Kiskunban	22
4.3. Járások szerinti forrásfelhasználás Bács-Kiskunban.....	23
5. Területi különbségek csökkentése	26
5.1. Településtípusok szerinti forrásfelhasználás.....	26
5.2. Forrásfelhasználás az LHH térségekben.....	26
6. Teljesített mérőszámok	28
6.1. Teljesített mutatók az EFOP esetén	28
6.2. Teljesített mutatók az GINOP esetén	32
6.3. Teljesített mutatók a KEHOP esetén.....	38
6.4. Teljesített mutatók az KÖFOP esetén	40
6.5. Teljesített mutatók az MAHOP esetén	41
7. Partnerségi és koordinációs tevékenységek	41
Források jegyzéke	44
Táblázatok jegyzéke	45
Ábrák jegyzéke	45

1. Bevezetés

A Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata¹ (a továbbiakban: Önkormányzat) a területfejlesztésről szóló **2023. évi CII. törvény 10. § (2) bekezdés f) pontja** értelmében figyelemmel kíséri az operatív programok vármegyében² jelentkező feladatainak megvalósítását a megyei jogú városok önkormányzatai bevonásával, észrevételeik figyelembevételével. A törvényi felhatalmazás alapján Bács-Kiskun Vármegye Közgyűlés részére készült el jelen beszámoló a **2014-2020-as európai uniós fejlesztési ciklus magyarországi programjairól**.

A 2014–2020-as európai uniós fejlesztési ciklus magyarországi programja a „**Széchenyi 2020**”, amelynek keretében Magyarország az Európai Unió és a hazai költségvetés támogatásával mintegy 12 000 milliárd forint fejlesztési forrást használhatott fel. A program célja az volt, hogy a gazdasági növekedést, a foglalkoztatás bővítését, a társadalmi felzárkóztatást, az infrastruktúra fejlesztését és a környezeti fenntarthatóságot támogassa, összhangban az Európa 2020 uniós stratégiával.

A Széchenyi 2020 keretében több mint 52 ezer projekt valósult meg országszerte, a források pályázatok útján jutottak el cégekhez, önkormányzatokhoz, civil szervezetekhez és egyéb kedvezményezettekhez. A program több operatív programot fogott össze, úgy mint:

- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (a továbbiakban: GINOP)
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (a továbbiakban: EFOP)
- Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (a továbbiakban: KEHOP)
- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (a továbbiakban: IKOP)
- Vidékfejlesztési Program (a továbbiakban: VP)
- Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (a továbbiakban: MAHOP)
- Közigazgatás- és Köszolgáltatás-fejlesztés Operatív Program (a továbbiakban: KÖFOP)
- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (a továbbiakban: TOP)
- Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program (a továbbiakban: RSZTOP)
- Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (a továbbiakban: VEKOP)

A **TOP** részletes elemzése egy korábbi beszámolóban már megtörtént, amelyet a Közgyűlés 19/2025. (IV.25.) határozatával elfogadott. Abban TOP célkitűzéseit, eredményeit, megvalósult projektjeit és hatásait részletesen bemutattuk. Mivel a TOP vonatkozásában az összes releváns információ, adat és értékelés már rendelkezésre áll, a mostani beszámoló célja nem ezek megismétlése, hanem a további operatív programok, illetve az Önkormányzat monitoring, partnerségi és koordinációs szerepének bemutatása a 2014–2020-as időszakban.

A beszámoló nem terjed ki a **VP**-re, mert az Önkormányzat számára jelenleg nem állnak rendelkezésre részletes, naprakész adatok a program helyi megvalósulásáról és eredményeiről. Bár a VP országos szinten jelentős forrásokat biztosított az agrárium, az élelmiszeripar és a vidéki térségek fejlesztésére, a program végrehajtásáról, a támogatott projektekről és azok vármegyei hatásairól csak országos összesítések, illetve tematikus jelentések érhetők el.

A vármegyei szervezetek által elnyert pályázatok között nem szerepelt **RSZTOP**-hoz kapcsolódó projekt, ezért e típusú operatív program a beszámolóban nem kerül elemzésre.

¹ A továbbiakban Önkormányzat kifejezést használunk, akár Bács-Kiskun Megyei Önkormányzatról, akár a névváltozást követő Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzatáról van szó.

² A dokumentumban Bács-Kiskunra a vármegye kifejezést használjuk azokra az esetekre is, amikor még megye közigazgatási néven létezett.

A **VEKOP** kifejezetten a Közép-Magyarországi régió – azaz Budapest és Pest vármegye – gazdasági és társadalmi fejlődését szolgálta, Bács-Kiskun vármegyei szereplők számára az operatív program nem volt elérhető, ezért a beszámolóban nem kerül vizsgáltara.

A 2014–2020 közötti európai uniós programozási időszak különösen jelentős szerepet játszott a vármegye fejlesztésében, hiszen a fentebb említett hat operatív program (GINOP, EFOP, KEHOP, IKOP, MAHOP, KÖFOP) keretében, melyben Bács-Kiskun támogatási igénnyel élhetett és információ is rendelkezésre áll, összesen **995 milliárd forintnyi szerződött támogatási forrás** állt rendelkezésre a különböző fejlesztési beruházások és programok megvalósítására.

Az operatív programok **futamideje 7+3 év volt**, 2014. január 1. és 2023. december 31 között.

Az értékelés során a következő **adatforrásokra** alapoztunk:

- a Nemzeti Fejlesztési Központ adatszolgáltatása,
- www.palyazat.gov.hu nyilvános adatai,
- Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014–2020-as fejlesztési időszakra című dokumentum,
- operatív programok dokumentumai,
- Széchenyi 2020 értékelési jelentései.

A **beszámoló célja**, hogy átfogó képet nyújtson a 2014–2020-as tervezési ciklus operatív programjainak Bács-Kiskun vármegyében történő megvalósításáról. A dokumentum az alábbi **fő szempontok mentén épül fel**:

1. Az operatív programok helyi szintű megvalósulása
 - Bemutatásra kerül, hogy mely operatív programok valósultak meg a vármegye területén, továbbá, hogy ezek milyen típusú fejlesztéseket, beruházásokat és programokat eredményeztek.
 - Ismertetésre kerül az Önkormányzat szerepvállalása az egyes programok előkészítésében és végrehajtásában, kiemelve a helyi fejlesztési célokhoz való illeszkedést és a partnerségi kapcsolatok erősítését.
2. A monitoring bizottságokban való részvétel
 - Részletesen tárgyalja, hogy a 2014–2020-as időszakban a vármegyei önkormányzatok milyen formában képviseltették magukat a különböző monitoring bizottságokban.
 - Kiemeli, hogyan járult hozzá a monitoring bizottságokban való részvétel a helyi érdekek, javaslatok és észrevételek becsatornázásához, valamint azok programokba való integrálásához.
3. Partnerségi és koordinációs tevékenységek
 - Bemutatásra kerül, hogy az Önkormányzat milyen módon támogatta a helyi önkormányzatokat, civil szervezeteket és vállalkozásokat a pályázati lehetőségek elérésében és a projektek generálásában.
 - Részletezi azokat a fórumokat, egyeztetéseket és partnerségi konzultációkat, amelyeket az Önkormányzat szervezett a fejlesztési célok és a helyi érdekek összehangolása érdekében.
4. A területi különbségek mérséklése és a felzárkóztatás elősegítése
 - Elemzi, hogy az operatív programok miként járultak hozzá a vármegye területi különbségeinek csökkentéséhez és a hátrányos helyzetű térségek felzárkóztatásához.

2. Monitoring bizottságok szerepe

A 2014-2020 programozási időszakra vonatkozó uniós jogszabály (1303/2013/EU rendelet) szerint a programok végrehajtásának és a célkitűzések elérésének nyomonkövetése érdekében Monitoring Bizottságot kell felállítani. Magyarországon a **monitoring bizottságok operatív programonként kerültek felállításra**. A titkársági feladatokat a felelős irányító hatóság látta el. A monitoring bizottságok az uniós fejlesztési programok végrehajtásának nyomon követésére, értékelésére és a programok eredményességének biztosítására létrehozott testületek. Ezekben a bizottságokban különböző szereplők – köztük civil szervezetek, önkormányzatok, szakmai szervezetek és más érintettek – delegáltjai vesznek részt.

A vármegyei önkormányzatok a **Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége (a továbbiakban: MÖOSZ) delegáltjai révén** vettek részt a monitoring bizottságok munkájában. Ez a részvétel biztosította, hogy a vármegyei szintű érdekek és tapasztalatok közvetlenül megjelenjenek a programok végrehajtását felügyelő testületekben.

A vármegyei önkormányzatok véleményének képviselését két fő formában látta el a MÖOSZ:

- Rendszeres részvétel a monitoring bizottsági üléseken, ahol a delegáltak hozzászólhattak a programok végrehajtásához, javaslatokat tehettek, és észrevételeket fogalmazhattak meg.
- Partnerségi konzultációk során a vármegyei önkormányzatok összegyűjtötték a helyi önkormányzatok, civil szervezetek és gazdasági szereplők véleményét, amelyeket a monitoring bizottságokba továbbítottak.

A monitoring bizottságokban való részvétel lehetőséget adott arra, hogy a vármegyei önkormányzatok felhívják a figyelmet a helyi sajátosságokra, problémákra és igényekre, amelyek a programok végrehajtása során jelentkeztek; hogy javaslatokat tegyenek a pályázati kiírások, értékelési szempontok és forrásallokációk módosítására a helyi tapasztalatok alapján, valamint észrevételeket fogalmazzanak meg a programok előrehaladásával, eredményességével kapcsolatban, és ezek alapján intézkedéseket kezdeményezzenek a programok irányító hatóságainál.

A **MÖOSZ delegáltjai** a következő személyek voltak:

Monitoring bizottság	Delegált tag
Terület- és Településfejlesztési Operatív Program	- Török Dezső 2019. őszi - Zalai Mihály - Bíró Norbert
Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program	- Pirocska Miklós 2019. őszi - Zalai Mihály - Török Dezső
Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program	- Szabó István - Kuszák Miklós
Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program	- Németh Zoltán - Popovics György helyettes tag
Emberi Erőforrások Operatív Program	- Pajna Zoltán
Partnerségi Megállapodás	- Pajna Zoltán - Németh Zoltán helyettes tag
Magyar Halgazdálkodási Operatív Program	- Szabó István - Szerenka Tibor helyettes tag

Monitoring bizottság	Delegált tag
Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program	- Rideg László
Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztés Operatív Program	- Popovics György
Vidékfejlesztési Program	- Németh Zoltán

1. táblázat: MB delegáltak

A vármegyei delegáltak közreműködése hozzájárult ahhoz, hogy a fejlesztési források felhasználása jobban igazodjon a helyi szükségletekhez, és a programok végrehajtása során felmerülő akadályokra időben reagáljanak. Ezek közül a legjelentősebb döntések a következők voltak:

Általános, minden monitoring bizottságra jellemző döntések

- Minden monitoring bizottság első ülésének egyik legfontosabb döntése az ügyrend elfogadása volt, amely meghatározta a működés, döntéshozatal, átláthatóság és partnerség szabályait.
- A monitoring bizottságok jóváhagyták a projektek kiválasztásához használt kritériumokat, amelyek alapján a pályázatokat értékelték és rangsorolták. Ez döntő jelentőségű volt abban, hogy mely fejlesztések valósulhattak meg az adott operatív program keretében.
- A monitoring bizottságok minden évben elfogadták az éves végrehajtási jelentéseket, amelyekben az irányító hatóság beszámolt a program előrehaladásáról, pénzügyi és szakmai teljesítéséről, illetve a felmerült problémákról és azok kezeléséről.
- A monitoring bizottságok döntöttek az operatív programok módosításáról, például új prioritások, forrásátcsoportosítások vagy pályázati feltételek változtatása esetén.
- A monitoring bizottságok közreműködtek az ún. eredményességmérési keret felülvizsgálatában. Amennyiben egy program súlyos elmaradást mutatott, a A monitoring bizottság javaslatára korrekciós lépéseket tett az irányító hatóság, vagy a Bizottság pénzügyi korrekciót alkalmazhatott. Pozitív teljesítés esetén a monitoring bizottság döntött a teljesítménytartalék szétosztásáról is.
- A monitoring bizottságok elfogadták az operatív programok kommunikációs stratégiáját, amely meghatározta, hogyan tájékoztatják a nyilvánosságot a fejlesztésekről, eredményekről.

GINOP Monitoring Bizottság

- A monitoring bizottság javaslatára a mikro- és kisvállalkozások számára elérhető pályázatok adminisztratív terheit csökkentették, például egyszerűsítették az elszámolási szabályokat és az önerő igazolását.
- A COVID-19 miatt a monitoring bizottság támogatta a források átcsoportosítását, így gyorssegély-jellegű, munkahelymegtartó pályázatok indultak.
- A monitoring bizottság rendszeresen áttekintette a forráslekötés ütemét, és javaslatot tett a lassan haladó konstrukciók módosítására vagy megszüntetésére.

EFOP Monitoring Bizottság

- A monitoring bizottság javaslatára a bölcsődei férőhelyek bővítésére és a szociális szolgáltatások fejlesztésére kiírt pályázatoknál módosították a jogosultsági feltételeket, hogy a leghátrányosabb helyzetű térségek is sikeresen pályázhassanak.
- A bizottság kiemelt figyelmet fordított arra, hogy a roma integrációs programokban a helyi közösségek visszajelzéseit is beépítsék a programtervezésbe.

KEHOP Monitoring Bizottság

- A monitoring bizottság javaslatára a megújuló energiaforrásokat támogató pályázatoknál lehetővé tették a komplex, önkormányzati energetikai fejlesztéseket (pl. napelem-telepítés, épületszigetelés).

- A bizottság rendszeresen értékelte a környezeti indikátorok (pl. csökkentett szén-dioxid-kibocsátás, javuló vízminőség) teljesülését, és javaslatokat tett a pályázati feltételek további finomhangolására.

IKOP Monitoring Bizottság

- A monitoring bizottság javaslatára a nagy vasúti és közúti fejlesztések mellett helyi közlekedési beruházások (pl. kerékpárutak, közösségi közlekedési csomópontok) is forráshoz jutottak.
- A bizottság rendszeresen értékelte a projektek előrehaladását, és javaslatot tett a források átcsoportosítására a gyorsabban megvalósítható, nagy társadalmi hasznú projektek irányába.

MAHOP Monitoring Bizottság

- A pályázati felhívások kiválasztási kritériumait a monitoring bizottság fogadta el, az Európai Bizottság véleményezése után.
- A COVID-19 miatt a monitoring bizottság javaslatára a kedvezményezettek számára három hónappal meghosszabbították a projektzárási határidőt, és rugalmasabbá tették az elszámolási szabályokat.
- A bizottság javaslatára az akvakultúra-beruházásoknál nagyobb hangsúlyt kapott a környezetvédelmi szempontok érvényesítése.

KÖFOP Monitoring Bizottság

- A monitoring bizottság javaslatára csökkentették az adminisztratív terheket, és támogatták az ügyfélbarát szolgáltatások bevezetését, például a kormányablakok fejlesztését.
- A bizottság javaslatára a pályázati feltételekben előírták a fejlesztések fenntarthatóságának és gyakorlati hasznosulásának igazolását.

RSZTOP Monitoring Bizottság

- A monitoring bizottság javaslatára a támogatási formákat (pl. élelmiszer-csomag, alapvető szükségleti cikkek) többször módosították, hogy a leginkább rászoruló csoportokat hatékonyabban elérjék.
- A bizottság rendszeresen értékelte a támogatottak körének bővülését, a támogatások célba érését, és javaslatot tett a szociális ellátórendszer fejlesztésére.
- A monitoring bizottság munkájának eredményeként a programban nagyobb hangsúlyt kapott a helyi szociális szolgáltatók bevonása és a támogatási formák egyszerűsítése.

A 2014–2020-as időszakban a vármegyei önkormányzatok monitoring bizottságokban való részvétele kulcsszerepet játszott abban, hogy a helyi érdekek, javaslatok és észrevételek érvényesüljenek az operatív programok végrehajtásában. Ez a partnerségi és képviselői tevékenység hozzájárult a fejlesztési források hatékonyabb felhasználásához, a programok eredményességéhez, valamint a vármegyei önkormányzatok szakmai szerepének megerősítéséhez a területfejlesztési folyamatokban.

3. A forrásfelhasználás Bács-Kiskunban (2014-2020)

3.1. Forrást biztosító alapok és operatív programok

A 2014–2020-as időszakban rendelkezésre álló források összetételét és mennyiségét az Európai Unió hosszú távú költségvetése (a továbbiakban: Többéves Pénzügyi Keret) és a Magyarország által készített, az Európai Bizottság által elfogadott Partnerségi Megállapodás határozta meg.

Többéves Pénzügyi Keretet az Európai Unió Tanácsa rendeletben fogadta el 2013. december 2-án, amely meghatározta az uniós költségvetés fő kiadási fejezeteit, azok felső határait, és ezzel keretet adott a tagállamok számára elérhető forrásoknak.

A Partnerségi Megállapodás Magyarország fejlesztéspolitikai stratégiáját, a források mennyiségét, összetételét és felhasználásának fő irányait rögzítette a 2014–2020-as időszakra. A Partnerségi Megállapodást Magyarország készítette el, majd az Európai Bizottság 2014. szeptember 11-én fogadta el. Ebben szerepel, hogy az Európai Strukturális és Beruházási Alapokból mekkora forrás jut Magyarországnak, és ezek hogyan támogatják az EU2020 stratégia céljait, egyben a Széchenyi 2020 program megvalósítását.

Az Európai Strukturális és Beruházási Alapok **több különálló alapból álltak össze**. A 2014–2020-as időszakban ezek az alábbi öt fő alapot jelentették:

- **Európai Regionális Fejlesztési Alap (a továbbiakban: ERFA)** – regionális és városfejlesztési célokra
- **Európai Szociális Alap (a továbbiakban: ESZA)** – társadalmi befogadás, foglalkoztatás, jó kormányzás
- **Kohéziós Alap (a továbbiakban: KA)** – a kevésbé fejlett régiók gazdasági konvergenciájának elősegítésére
- **Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (a továbbiakban: EMVA)** – vidékfejlesztési célokra
- **Európai Tengerügyi és Halászati Alap (a továbbiakban: ETHA)** – halászati és akvakultúra fejlesztésekre

Ezek az alapok együtt szolgálták az EU gazdasági, társadalmi és területi kohézióját, valamint az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés céljait.

A Partnerségi Megállapodás részletezte az egyes alapok (ERFA, ESZA, KA, EMVA, ETHA) és operatív programok szerinti forrásmegosztást is. A **források euróban kerültek meghatározásra**. A 2014–2020-as uniós fejlesztési időszak tervezése során a Partnerségi Megállapodásban **az euró-forint átváltási árfolyamot 280 Ft/EUR értéken** határozták meg. A 2. számú táblázat a Partnerségi Megállapodásban rögzített forrásokat tartalmazza operatív programok szerint és alaponként, valamint azok forintra való átszámítását.

Operatív Program	Alapok	2014-2020 összesen (€)	2014-2020 összesen (Ft)
EFOP	ERFA	904 816 497	253 348 619 160
EFOP	ESZA	1 707 972 503	478 232 300 840
EFOP összesen		2 612 789 000	731 580 920 000
GINOP	ERFA	5 899 139 974	1 651 759 192 720
GINOP	ESZA	1 785 064 200	499 817 976 000
GINOP	YEI	49 765 356	13 934 299 680
GINOP összesen		7 733 969 530	2 165 511 468 400
IKOP	KA	2 700 708 949	756 198 505 720
IKOP	ERFA	631 099 276	176 707 797 280
IKOP összesen		3 331 808 225	932 906 303 000
KEHOP	KA	3 131 268 934	876 755 301 520
KEHOP	ERFA	85 836 949	24 034 345 720
KEHOP összesen		3 217 105 883	900 789 647 240
KÖFOP	ESZA	601 324 776	168 370 937 280
KÖFOP	KA	193 449 129	54 165 756 120
KÖFOP összesen		794 773 905	222 536 693 400
MAHOP	ETHA	39 096 293	10 946 962 040

Operatív Program	Alapok	2014-2020 összesen (€)	2014-2020 összesen (Ft)
MAHOP összesen		39 096 293	10 946 962 040
TOP	ERFA	2 978 058 248	833 856 309 440
TOP	ESZA	411 904 753	115 333 330 840
TOP összesen		3 389 963 001	949 189 640 280
VEKOP	ERFA	257 829 746	72 192 328 880
VEKOP	ESZA	205 873 693	57 644 634 040
VEKOP összesen		463 703 439	129 836 962 920
VP	MVA	3 455 336 493	967 494 218 040
VP összesen		3 455 336 493	967 494 218 040
OP-k összesen		25 038 545 769	7 010 792 815 320

2. táblázat: Partnerségi Megállapodásban rögzített felhasználható források

Az árfolyam hivatalosan a tervezéskor 280 Ft/EUR volt, de a forint gyengülése miatt a ténylegesen felhasználható forrás forintban kifejezve nőtt, mivel a támogatási összegek euróban fixek voltak, a kifizetések viszont forintban történtek. Az operatív programok keretösszegei módosultak nem csak az árfolyamváltozás miatt, hanem a kormány és az Európai Bizottság közötti egyeztetések, illetve az operatív programok közötti átcsoportosítások, prioritások változása miatt is. Ezeket a változásokat kormányhatározatok és programmódosítások rögzítették. A Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében a 2014–2020 programozási időszakra vonatkozó indikatív támogatási keretösszegekről, valamint a kötelezettségvállalási szükségleteiről **szóló 1152/2020. (IV. 14.) Korm. határozat módosította az operatív programok egyes prioritásainak – árfolyamváltozással és operatív program módosítással változtatott – indikatív támogatási keretösszegeit**, melyet a 3. számú táblázatban mutatunk be.

OP	PM szerinti (€)	PM szerinti (Ft)	OP első hivatalos verzió (€)	OP első hivatalos verzió (Ft)	1152/2020. Korm. határozat szerinti (Ft)
EFOP	2 612 789 000	731 580 920 000	3 069 636 230	858 000 000 000	1 171 550 000 000
GINOP	7 733 369 530	2 165 341 468 400	8 813 195 511	2 467 694 743 080	2 255 390 000 000
IKOP	3 331 808 225	932 906 303 000	3 919 774 388	1 097 536 827 000	1 819 350 000 000
KEHOP	3 217 105 883	900 789 647 240	3 784 832 361	1 059 753 061 080	1 451 820 000 000
KÖFOP	794 775 905	222 536 693 400	935 138 140	261 838 681 200	349 650 000 000
MAHOP	39 096 293	10 946 962 040	13 226 666 770	3 703 466 676	19 240 000 000
TOP	3 389 960 993	949 188 677 840	3 997 494 218	1 119 298 381 040	1 325 000 000 000
VEKOP	463 703 439	129 836 962 920	1 289 366 920	361 022 737 600	300 000 000 000
VP	3 455 436 493	967 494 218 040	3 761 000 000	1 050 000 000 000	1 413 800 000 000
RSZTOP	93 000 000	26 040 000 000	31 000 000	8 657 792 437	8 657 792 437
Összesen	25 038 545 769	7 010 792 815 320	29 903 205 538	8 287 555 689 513	9 757 000 000 000

3. táblázat: A 2014-2020 között rendelkezésre álló források változása OP-k szerint

3.2. Operatív programok forrásfelhasználása alaponként Bács-Kiskunban

Jelen pontban annak a hat operatív programnak a forrásfelhasználásával foglalkozunk, amelyekben Bács-Kiskun vármegyei kedvezményezettek érintettek voltak, és amelyek esetében megfelelő

adatforrások álltak rendelkezésre a vizsgálathoz. Ezek az operatív programok a következők: GINOP, EFOP, KEHOP, IKOP, MAHOP és KÖFOP.

Az országosan a 2014–2020-as európai uniós programozási időszakban rendelkezésre álló forráskeret ezen operatív programok számára – a 1152/2020. Korm. határozat szerinti módosított keretek alapján – összesen **7 067 milliárd forintot** tett ki. Bács-Kiskun vármegye részesedése ebből a forrásból kiemelkedő: a megítélt támogatott pályázatok összege **995 milliárd forint**, amely az országos forráskeret **14,08 százalékát** jelenti.

A vármegyei szereplők forrásfelhasználásának arányai operatív programonként eltérő képet mutatnak:

- **EFOP:** A 1 171,55 milliárd forintos országos keretből **356,67 milliárd forint** jutott Bács-Kiskun vármegyei projektekre, ami **30,44%-os** forrásfelhasználást jelent.
- **GINOP:** Az országosan rendelkezésre álló 2 255,39 milliárd forintból **139,99 milliárd forint** került vármegyei kedvezményezettekhez (**6,21%**).
- **IKOP:** A 1 819,35 milliárd forintos országos keretből a vármegye részesedése **4,07 milliárd forint** volt (**0,22%**).
- **KEHOP:** Az 1 451,82 milliárd forintos országos keretből **491,43 milliárd forint** forrást használt fel Bács-Kiskun vármegye (**33,85%**).
- **KÖFOP:** Az országos keret 349,65 milliárd forint, ebből a vármegyei felhasználás **0,99 milliárd forint** volt (**0,29%**).
- **MAHOP:** Az országosan rendelkezésre álló 19,24 milliárd forintos keretből **1,99 milliárd forint** jutott a vármegye számára (**10,33%**).

Operatív Program	1152/2020. Korm. határozat szerinti OP keret (Ft)	Bács-Kiskun vármegyei szereplőt támogatott projekt (Ft)	Bács-Kiskun vármegyei forrásfelhasználás aránya
EFOP	1 171 550 000 000	356 573 078 695	30,44%
GINOP	2 255 390 000 000	141 520 351 686	6,27%
IKOP	1 819 350 000 000	4 068 592 876	0,22%
KEHOP	1 451 820 000 000	491 427 891 689	33,85%
KÖFOP	349 650 000 000	996 573 252	0,29%
MAHOP	19 240 000 000	1 987 670 655	10,33%
Összesen	7 067 000 000 000	995 142 089 398	14,08%

4. táblázat: Forrásfelhasználás Bács-Kiskunban 2014-2020 között, OP-k szerint és az összes támogatáshoz képest

Bács-Kiskun vármegyében összesen **5 853 támogatott pályázat** volt a 2014–2020-as időszakban

A nyertes pályázatok programonkénti megoszlása jól tükrözi a különböző fejlesztési fókuszokat:

- **EFOP:** 1 811 projekt
- **GINOP:** 3 360 projekt
- **IKOP:** 3 projekt
- **KEHOP:** 497 projekt
- **KÖFOP:** 152 projekt
- **MAHOP:** 30 projekt

A támogatott pályázatok több mint felét – pontosan **57,4%-át** – a GINOP program biztosította, ami a vármegye gazdaságfejlesztési prioritásait jól érzékelteti.

A Bács-Kiskun vármegyei támogatott projektek arányát az országos adatokkal összevetve a következő képet kapjuk:

- **EFOP:** 1 811 projekt a 5 584 országos pályázatból (**32,40%**)
- **GINOP:** 3 360 projekt a 28 465 pályázatból (**11,80%**)
- **IKOP:** 3 projekt a 127 pályázatból (**2,40%**)
- **KEHOP:** 497 projekt a 1 573 pályázatból (**31,60%**)
- **KÖFOP:** 152 projekt a 1 313 pályázatból (**11,60%**)
- **MAHOP:** 30 projekt a 215 pályázatból (**14,00%**)

A fenti adatok alapján megállapítható, hogy **Bács-Kiskun vármegye a legtöbb operatív program esetében jelentős arányban részesült a támogatott projektekből**, ami a térség aktív részvételét és sikeres pályázati szereplését tükrözi.

- **EFOP és KEHOP** esetében kiemelkedően magas, 32,4% és 31,6%-os részarányt láthatunk, ami arra utal, hogy a vármegye különösen jól teljesített a humán fejlesztések és a környezetvédelmi célú beruházások területén.
- **GINOP és KÖFOP** programok esetében a vármegyei részesedés országosan közepes szintű (11,8% és 11,6%), jelezve, hogy a gazdaságfejlesztési, illetve közigazgatási fejlesztési projektekből is stabil jelenléttel bír a megye.
- **IKOP** programban ugyanakkor **csak 2,4%-os** arány figyelhető meg, ami azt mutatja, hogy az integrált közlekedésfejlesztési programokban a vármegye részvétele korlátozott volt.
- **MAHOP** esetében a vármegye 14%-os részesedéssel szerepelt, ami viszonylag magas arány a mezőgazdasági és halászati fejlesztéseket illetően.

Operatív Program	Bács-Kiskun vármegyei szereplő által benyújtott támogatott projekt (db)	Összes támogatott projekt (db)	Bács-Kiskun vármegyei támogatott projektek aránya
EFOP	1 811	5 584	32,40%
GINOP	3 360	28 465	11,80%
IKOP	3	127	2,40%
KEHOP	497	1 573	31,60%
KÖFOP	152	1 313	11,60%
MAHOP	30	215	14,00%
Összesen	5 853	37 277	15,70%

5. táblázat: Támogatott projektek száma OP-k szerint

A támogatott pályázatok négy különböző forrásalapról részesültek: **az ERFA-ból, az ESZA-ból, a KA-ból és az ETHA-ból**. A forrásalapok operatív programokra bontott eloszlását a 6. táblázat szemlélteti, míg a forrásalapok százalékos megoszlását a pályázatok összesített számadatai alapján az 1. ábra mutatja be. A támogatott pályázatok döntő többsége két fő forrásalapról származott:

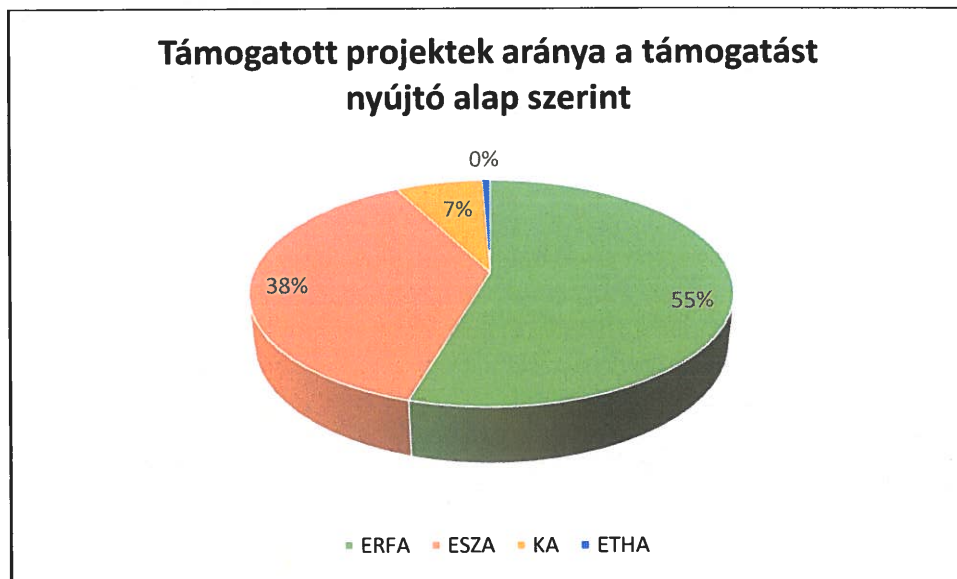
- **ERFA:** 55%
- **ESZA:** 38%

A másik két alap (KA és ETHA) viszonylag csekély arányban járult hozzá a pályázati forrásokhoz. A két fő forrásalap jelentős része az EFOP és a GINOP programokat támogatta, amelyek a vármegye fejlesztési prioritásai között kiemelt helyet foglaltak el.

Operatív Program	ERFA-ból támogatott projekt (db)	ESZA-ból támogatott projekt (db)	KA-ból támogatott projekt (db)	ETHA-ból támogatott projekt (db)	Összesen támogatott projekt (db)
EFOP	415	1396	0	0	1811
GINOP	2694	666	0	0	3360

Operatív v Program	ERFA-ból támogatott projekt (db)	ESZA- ból támogatott projekt (db)	KA- ból támogatott projekt (db)	ETHA- ból támogatott projekt (db)	Összesen támogatott projekt (db)
IKOP	2	0	1	0	3
KEHOP	84	0	413	0	497
KÖFOP	0	152	0	0	152
MAHOP	0	0	0	30	30
Összesen	3195	2214	414	30	5853

6. táblázat: Támogatott projektek száma finanszírozó alapok szerint

1. ábra: Támogatott projektek aránya a támogatást nyújtó alap szerint

Bács-Kiskun vármegye a 2014–2020-as uniós fejlesztési ciklusban kiemelkedően sikeres volt a források lehívásában és a projektek megvalósításában, különösen a humán és környezeti fejlesztések terén. A vármegye az országos forrásokhoz és projektszámhoz viszonyítva is jelentősen felülreprezentált, ami a helyi pályázók aktivitását, a fejlesztési igények erősségét és a pályázati rendszerben való jártasságot mutatja.

Kiemelkedő volt a forráslehívási arány, hiszen,

- a vizsgált hat operatív program (GINOP, EFOP, KEHOP, IKOP, MAHOP, KÖFOP) **országos keretének 14,08%-a** került Bács-Kiskun vármegyei kedvezményezettekhez, ami messze meghaladja a vármegye népességarányát (kb. 5,5%) és gazdasági súlyát is.
- az **összes támogatott projekt 15,7%-a** valósult meg a vármegyében, ami szintén kiemelkedő országos viszonylatban.

Az egyes operatív programok tekintetében

- a vármegye az **EFOP és KEHOP országos források 30% feletti részét** használta fel, és a projektek számában is hasonlóan magas arányt ért el. Ez azt jelzi, hogy Bács-Kiskun kiemelkedően sikeres volt a társadalmi, oktatási, egészségügyi, szociális és környezetvédelmi fejlesztésekben.
- a **támogatott projektek több mint fele GINOP-forrásból** származott, ami a vármegye gazdaságfejlesztési prioritásait mutatja, azonban az országos forrásból való részesedés (6,21%) közepesnek számít.
- a **MAHOP** vármegyei részesedése (10,33%) szintén **jelentős**.

- **IKOP és KÖFOP** programokban a vármegyei **forrásle hívás és projektarány alacsony volt** (0,22% és 0,29%), ami azt mutatja, hogy az integrált közlekedésfejlesztési és közigazgatás-fejlesztési projektek kevésbé voltak hangsúlyosak.

A támogatott pályázatok döntő többsége **két fő forrásal apból** származott: **ERFA** (55%) és **ESZA** (38%). Ez tükrözi, hogy a vármegye fejlesztési fókusz a gazdaságfejlesztésre és a humán erőforrások fejlesztésére irányult. A KA (Kohéziós Alap) és ETHA (halászati alap) szerepe kisebb, de ezek is hozzájárultak a komplex fejlesztésekhez.

Bács-Kiskun vármegye a legtöbb operatív programban az országos átlagnál jóval nagyobb arányban részesült mind forrásban, mind projektben, különösen az EFOP és KEHOP esetében. Az aktív pályázati részvétel, a források hatékony le hívása és a projektek sikeres megvalósítása alapján Bács-Kiskun a **legeredményesebb vármegyé k közé** tartozott a 2014–2020-as időszakban.

4. A fejlesztési prioritások Bács-Kiskunban

A következőkben részletesen bemutatjuk, hogy a fejlesztési források hogyan oszlottak meg prioritások szerint, és milyen súlyt képviseltek az egyes operatív programok és forrásalapok a Bács-Kiskun vármegyei fejlesztéspolitikában.

4.1. Operatív programok prioritásai és beavatkozási irányai

A Széchenyi 2020 operatív programok keretében Magyarország a 2014-2020 közötti időszakban európai uniós források segítségével olyan fejlesztéseket hajtott végre, amelyek előmozdították az ország gazdasági-társadalmi kohézióját és versenyképességét.

EFOP: Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program a humán tőke növelésével és a társadalmi környezet javításával járult hozzá a fent említettekhez.

Az **EFOP prioritásai** a társadalmi felzárkózás, a humán infrastruktúra fejlesztése, az oktatási esélyegyenlőség és minőség javítása, valamint az egészségügyi, szociális és közösségi szolgáltatások korszerűsítése köré szerveződtek. Ezek a prioritások a humán tőke fejlesztését, a társadalmi kohézió erősítését, a szegénység és kirekesztés csökkentését, valamint a fenntartható társadalmi fejlődést szolgálták.

Főbb beavatkozási irányok: társadalmi felzárkózás; család társadalmi szerepének megerősítése és a társadalmi összetartás erősítése; egészségfejlesztés és betegségmegelőzés, egészségügyi fejlesztések; köznevelés minőségének fejlesztése, a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése; munkaerő-piaci változásokhoz alkalmazkodni képes felsőfokú végzettséggel rendelkezők számának növelése; utánpótlás mennyiségi és miniségi megerősítése a humán intézményekben dolgozók körében és a kutatás-fejlesztésben; Covid19 világjárvány elleni fellépések.

GINOP: A 2014-2020-as fejlesztési ciklus gazdaságfejlesztési programja. A program célja a gazdaság élénkítése Magyarország kevésbé fejlett régióiban.

Az **operatív program prioritásai** Kkv-k versenyképességének és termelékenységének növelése a vállalkozásfejlesztés, exportképesség javításával; a foglalkoztatás bővítése, munkahelyteremtés a munkaerő-piaci integrációval, hátrányos helyzetűek bevonásával; kutatás, fejlesztés, innováció ösztönzése vállalati és intézményi innováció támogatásával; digitális gazdaság és infokommunikációs fejlesztések a szélessávú infrastruktúra, digitális készségek fejlesztésével; energiahatékonyság, környezetbarát gazdaság az energiahatékonysági beruházásokkal, megújuló energiaforrások használatával; helyi gazdaságfejlesztés és turizmus a térségi, helyi fejlesztési programok, valamint turizmusfejlesztés által; pénzügyi eszközök fejlesztése hitel, garancia, tőkeprogramokkal.

Az operatív program **beavatkozási irányai** a következők voltak:

- Kkv-k támogatása, vállalkozói készségek fejlesztése, üzleti környezet javítása.
- K+F+I infrastruktúra fejlesztése, tudásáramlás, együttműködések ösztönzése.
- Digitális gazdaság és IKT infrastruktúra bővítése, elektronikus közigazgatás fejlesztése.
- Energhatékonsági és környezetvédelmi beruházások támogatása.
- Munkahelyteremtés, szakképzés, felnőttképzés, hátrányos helyzetűek integrációja.
- Turisztikai szolgáltatások minőségének javítása, örökségvédelem.
- Pénzügyi eszközök alkalmazása, vállalkozások finanszírozási lehetőségeinek bővítése.

IKOP: A program a közlekedési infrastruktúrával kapcsolatos legfőbb beruházásokat tartalmazta, amelynek az átfogó célja az elérhetőség javítása, a versenyképesség növelése és a társadalmi-területi kohézió erősítése volt. Valamint ide tartozott a környezetkímélő közlekedési módok fejlesztése a környezeti fenntarthatóság érdekében.

A program négy fő prioritásra épült: az utak külföldről történő megközelíthetőségének javítása; a vasutak külföldről történő megközelíthetőségének javítása; fenntartható városi és elővárosi közlekedés kialakítása; a TEN-T (transzeurópai közlekedési hálózat) úthálózathoz való hozzáférés fejlesztése.

Az operatív program **beavatkozási irányja** nagy volumenű közúti és vasúti beruházások, közösségi közlekedési projektek megvalósítása volt.

KEHOP: A Környezeti és Energhatékonsági Operatív Program célja az energia- és erőforrás hatékonyság növelése, ezáltal a gazdasági növekedés elősegítése a környezet és az emberi élet védelmével összhangban. Ezeknek elérése érdekében a KEHOP a klímaváltozáshoz való alkalmazkodásra, a megújuló energiaforrások alkalmazására, illetve különféle természetvédelmi beruházások fejlesztésére fókuszált.

A program öt fő prioritásra épült: az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás; a vízellátás, a szennyvízelvezetés és a szennyvíztisztítás, valamint a szennyvízgazdálkodás fejlesztése; hulladékgazdálkodással és környezeti helyreállítással kapcsolatos fejlesztések; természetvédelemmel és vadvédelemmel kapcsolatos fejlesztések; a jobb energiafelhasználás és a megújuló energiaforrások használatának előmozdítása.

Az operatív program **beavatkozási irányai** a következők voltak:

- Komplex árvízvédelmi rendszerek fejlesztése, vízgyűjtő-fejlesztés, vízgazdálkodási tervezés, vízminőség-védelem.
- Ivóvízminőség-javító programok, szennyvíztisztító telepek korszerűsítése, szennyvízhálózatok bővítése.
- Hulladékgyűjtési, -kezelési rendszerek fejlesztése, lerakók rekultivációja, környezeti károk felszámolása.

- Védett területek, élőhelyek helyreállítása, természetvédelmi infrastruktúra fejlesztése, erdei iskolák hálózatának bővítése.
- Energiahatékonysági intézkedések (pl. közintézmények korszerűsítése), megújuló energiaforrások telepítése, energiahatékony távhő- és hűtési rendszerek fejlesztése.
- Fenntartható fogyasztási szokások ösztönzése, környezettudatos szemléletformálás, e-környezetvédelem fejlesztése.

KÖFOP: A program célja, hogy korszerűsítse a közigazgatás szerkezetét és teljesítményét, csökkentse az adminisztratív terheket, és így hozzájáruljon a vállalkozásbarát gazdasági környezet kialakításához. E cél elérése érdekében a program különböző intézkedéseket tartalmaz, mint például a bürokrácia csökkentése, az e-kormányzás fejlesztése, az átláthatóság növelése és az emberi erőforrások megerősítése. A programban szerepel továbbá, hogy átfogó információs adatbázist hoznak létre a helyi hatóságok döntéshozói számára.

A program **két prioritásra** épült:

- Az adminisztratív terhek csökkentése, jellemzően az ügyfélorientált közigazgatási folyamatok elektronizálása révén.
- A szolgáltatási szemlélet és etikus működés megerősítése a közszolgálatban az emberierőforrás-menedzsment rendszeren és átláthatóbb közigazgatási folyamatokon keresztül, továbbá a közszolgáltatások ügyfélközpontú információs bázisának kialakítása révén.

A **KÖFOP beavatkozási irányai** az alábbiak voltak a 2014–2020-as időszakban:

- Közigazgatási folyamatok racionalizálása és elektronizálása.
- Szolgáltatási szemlélet és etikus működés megerősítése.
- Mérési, visszacsatolási és monitoring rendszerek kialakítása.
- Informatikai infrastruktúra fejlesztése.
- Speciális közigazgatási fejlesztések.

MAHOP: A MAHOP kiemelt célja a Halászati Operatív Program (HOP 2007-2013) által megteremtett termelői bázisok, a halgazdálkodási kkv-k fejlesztése, a hagyományos tógazdasági haltermelés versenyképességének növelése, valamint a faji sokféleség megőrzése vagy növelése mellett az akvakultúra fenntarthatóságának biztosítása alternatív energiaforrások használatával, illetve a környezetterhelés csökkentésével. Fontos volt továbbá az új fajok termelésbe vonásának segítése, az intenzív, innovatív technológiákat alkalmazó haltermelés fejlesztése és a halfeldolgozás támogatása. A program támogatta a halfogyasztás ösztönzése érdekében korábban indított és sikeres Kapj rá! halfogyasztást népszerűsítő marketing kampányt is.

A **MAHOP prioritásai** közé tartozott a fenntartható, környezetbarát halászat és akvakultúra fejlesztése, a versenyképesség és innováció ösztönzése, a halászati termékek feldolgozásának és piacra jutásának támogatása, valamint a közös halászati politika végrehajtása és a szektorhoz kapcsolódó adatgyűjtés, ellenőrzés fejlesztése.

A MAHOP 2014–2020-as időszakának **beavatkozási irányai** az alábbi fő területekre koncentráltak:

- Fenntartható és versenyképes akvakultúra fejlesztése.
- Természetesvizek és halgazdálkodási vízterületek rehabilitációja.
- Halfeldolgozás és termékfejlesztés.
- Innováció, kutatás-fejlesztés.
- Vállalkozásfejlesztés, versenyképesség növelése.
- Közös halászati politika végrehajtásának támogatása.

- Technikai segítségnyújtás.

4.2. Fejlesztési területek szerinti forrásfelhasználás Bács-Kiskunban

A 2014–2020-as európai uniós programozási ciklusban Bács-Kiskun vármegye fejlesztési forrásainak felhasználása jól tükrözi az egyes operatív programok eltérő prioritásait és célterületeit. Az alábbiakban hat vizsgált operatív program – EFOP, GINOP, IKOP, KEHOP, KÖFOP, MAHOP – esetében mutatjuk be a fejlesztési területek szerinti forrásfelhasználást, külön kitérve a prioritásokra és a kapcsolódó nyertes pályázatok számára.

4.2.1. EFOP forrásfelhasználás Bács-Kiskunban

Az EFOP prioritásaihoz kapcsolódóan a következőképpen alakult a nyertes pályázatok száma:

1. Együttműködő társadalom: 870 db
2. Infrastrukturális beruházások a társadalmi együttműködés erősítése érdekében: 114 db
3. Gyarapodó tudástőke: 502 db
4. Infrastrukturális beruházások a gyarapodó tudástőke érdekében: 301 db
5. Pénzügyi eszközök alkalmazása a társadalmi együttműködés erősítése érdekében, valamint társadalmi innováció és transznacionális együttműködések: 24 db

A legtöbb pályázat az 1. prioritáshoz kapcsolódott, amely a társadalmi együttműködést hangsúlyozta ki, beleértve minden szociális és közösségi szerepvállalást. Ezen belül kiemelkedő volt a Menő menzák az iskolákban (218 db), A Társadalmi szerepvállalás erősítése a közösségek fejlesztésével (164 db), valamint A társadalmi kohézió erősítése az egyházak és civil szervezetek közösségfejlesztő tevékenységének bővítésével (103 db) című felhívások népszerűsége.

Jelentős számú pályázat érkezett a tudástőke fejlesztését és az infrastrukturális beruházásokat támogató prioritásokra is.

A fejlesztési területeket nézve is a legnagyobb hangsúly az oktatáson, a szolgáltatásokon, a fejlesztési stratégiákon és az esélyegyenlőség növelésén volt, de az infrastruktúra és a foglalkoztatás is fontos szerepet kapott.

A támogatott projektek darabszámának áttekintése után érdemes megvizsgálni azt is, hogy ezek a fejlesztések milyen pénzügyi forrásokra támaszkodtak. Az EFOP program Bács-Kiskun vármegyei forrásfelhasználásának szerkezete jól tükrözi a társadalmi és humán fejlesztési prioritások hangsúlyait. A támogatási összegek megoszlása alapján a legnagyobb súlyt a második és a harmadik prioritás élvezte:

- **2. prioritás: 111,59 milliárd forint**, ami a szerződött támogatási összeg **31,3%-át** tette ki.
- **3. prioritás: 103,51 milliárd forint**, ez a teljes EFOP-forrás **29,03%-a**.
- **1. prioritás: 72,74 milliárd forint**, a szerződött támogatási összeg **20,4%-át** képviselve.

A fenti adatokból látható, hogy a **második és harmadik prioritás együttesen a teljes EFOP-támogatás közel kétharmadát (60,3%) teszi ki**, ami azt jelzi, hogy Bács-Kiskun vármegye fejlesztési irányai a társadalmi kohézió és a humán erőforrások megerősítése köré épültek.

A negyedik prioritás – 67,69 milliárd forint és 18,98%-os arány – szintén fontos szerepet játszott, míg az ötödik prioritás mindössze 0,29%-ot képviselt, 1,04 milliárd forint támogatással. Ez az utóbbi alacsony arány azt mutatja, hogy a vármegye számára kevésbé volt jelentős a program ezen területe.

EFOP	prioritás	Szerződött támogatás összege (Ft)	Szerződött támogatás összege (%)
1. prioritás	Együttműködő társadalom	72 735 711 701	20,40%
2. prioritás	Infrastrukturális beruházások a társadalmi együttműködés erősítése érdekében	111 592 979 048	31,30%
3. prioritás	Gyarapodó tudástőke	103 511 559 691	29,03 %
4. prioritás	Infrastrukturális beruházások a gyarapodó tudástőke érdekében	67 693 406 843	18,98 %
5. prioritás	Pénzügyi eszközök alkalmazása a társadalmi együttműködés erősítése érdekében, valamint társadalmi innováció és transznacionális együttműködések	1 039 421 412	0,29%
összesen		356 573 078 695	100,00%

7. táblázat: Szerződött támogatások összege prioritásonként a EFOP-ban

4.2.2. GINOP forrásfelhasználás Bács-Kiskunban

A GINOP prioritásaihoz kapcsolódó nyertes pályázatok száma:

1. Kis-és középvállalkozások versenyképességének javítása: 1541 db
2. Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció: 453 db
3. Infokommunikációs fejlesztések: 191 db
4. Energia: 507 db
5. Foglalkoztatás: 550 db
6. Versenyképes munkaerő: 116 db
7. Turizmus: 2 db

A legtöbb pályázat az 1. prioritáshoz kapcsolódott, amely a kkv-k versenyképességének javítását célozta, különösen a mikro-, kis- és középvállalkozások fejlesztését támogató felhívások révén (pl. GINOP-1.2.8-20 és GINOP-1.2.9-20). Jelentős számú projekt valósult meg a foglalkoztatás, energiahatékonyság és K+F+I területén is. A fejlesztési területek között kiemelt helyen szerepelt a vállalkozások versenyképességének növelése, a foglalkoztatás, az energiahatékonyság és az innováció.

A támogatott projektek számának megoszlása önmagában is árulkodik a vármegye fejlesztési fókuszairól: a legtöbb pályázat a kis- és középvállalkozások versenyképességének javítását, a foglalkoztatás ösztönzését, valamint az energiahatékonyságot és az innovációt célozta meg. E prioritásokhoz nem csupán a pályázatok száma, hanem a szerződött támogatási összegek nagysága is igazodik: a legnagyobb támogatási volumen szintén a kkv-fejlesztéseket és az innovációs beruházásokat segítette elő. Ez a kettős – a projektszám és a támogatási volumen – egymást erősítő aránya jól mutatja, hogy a vármegye gazdaságfejlesztési stratégiája és a támogatott projektek pénzügyi háttere szoros összhangban állt egymással.

GINOP	prioritás	Szerződött támogatás összege (Ft)	Szerződött támogatás összege (%)
1. prioritás	Kis- és középvállalkozások versenyképességének javítása	79 165 739 111	55,94%
2. prioritás	Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció	32 959 419 590	23,29%
3. prioritás	Infokommunikációs fejlesztések	2 008 280 597	1,42%
4. prioritás	Energia	8 661 769 537	6,12%
5. prioritás	Foglalkoztatás	12 248 431 062	8,65%
6. prioritás	Versenyképes munkaerő	5 200 213 465	3,67%
7. prioritás	Turizmus	1 276 498 324	0,90%
összesen		141 520 351 686	100,00%

8. táblázat: Szerződött támogatások összege prioritásonként a GINOP-ban

A GINOP program keretében támogatott pályázatok Bács-Kiskun vármegyei adatai jól tükrözik a helyi fejlesztési prioritásokat és gazdasági irányokat. A legtöbb támogatott projekt az 1. prioritáshoz kapcsolódott, amely a kis- és középvállalkozások (kkv-k) versenyképességének javítását célozta. E prioritás keretében **1 541 pályázat** részesült támogatásban, ami a programon belüli legmagasabb pályázati aktivitást jelenti.

A támogatási összegek alapján is az 1. prioritás dominál: **79,17 milliárd forint**, ami a GINOP keretében megítélt támogatások **55,94%-át** teszi ki. Ez jól mutatja, hogy a vállalkozásfejlesztés és a kkv-szektor erősítése volt a vármegye gazdasági stratégiájának központi eleme.

A második legjelentősebb fejlesztési terület a **kutatás, technológiai fejlesztés és innováció (K+F+I)** volt, **453 projekttel** és **32,96 milliárd forint** támogatási összeggel, ami **23,29%-os** arányt képvisel. Ez a terület kulcsfontosságú a gazdasági növekedés és a versenyképesség fenntartható javítása szempontjából.

A foglalkoztatási célú fejlesztések (5. prioritás) szintén jelentős súllyal bírtak, **550 projekt** és **12,25 milliárd forint** támogatási összeg mellett (**8,65%**). Az **energiahatékonysági beruházások** (4. prioritás) **507 projektet** és **8,66 milliárd forintot** eredményeztek (**6,12%**).

Az infokommunikációs fejlesztések (3. prioritás) **191 projektet** és **2 milliárd forintot** tettek ki, ami viszonylag szerényebb arányt képvisel a teljes GINOP keretben (**1,42%**). Hasonlóan visszafogott, de mégis jelen lévő a **versenyképes munkaerőhöz** kapcsolódó 6. prioritás (**116 projekt, 3,67%**) és a **turizmusfejlesztési projektek** (mindössze **2 pályázat, 0,9%**).

A GINOP programban Bács-Kiskun vármegye esetében a kkv-k versenyképességének javítása, a foglalkoztatás ösztönzése és az energiahatékonyság, valamint az innovációs képességek erősítése voltak a legmarkánsabb fejlesztési irányok. Az egyes prioritásokhoz kapcsolódó projektszámok és támogatási összegek kiegyensúlyozott, ám hangsúlyos kkv- és K+F+I fókuszot mutatnak, amelyek a vármegye gazdasági fejlődésének alapjait képezik.

4.2.3. IKOP forrásfelhasználás Bács-Kiskunban

Az IKOP prioritásaihoz kapcsolódó nyertes pályázatok száma:

1. Nemzetközi (TENT-T) közúti elérhetőség javítása: 0 db
2. Nemzetközi (TENT-T) vasúti és vízi úti elérhetőség javítása: 1 db (bajai közforgalmú kikötő fejlesztése)
3. Fenntartható városi közlekedés fejlesztése, elővárosi vasúti elérhetőség javítása: 2 db (Kecskemét városi közösségi közlekedés fejlesztése, Lajosmizse–Kecskemét vasútvonal fejlesztésének előkészítése)
4. TENT-T hálózat közúti elérhetőségének javítása: 0 db

Az IKOP keretében Bács-Kiskun vármegye forrásfelhasználása meglehetősen célzott és korlátozott számú projektet érintett. A támogatott pályázatok száma mindössze **3 projekt**, ami önmagában is jelzi, hogy az IKOP beruházásai a térségben elsősorban egyedi, ám nagy jelentőségű fejlesztésekre összpontosultak.

A projektek prioritások szerinti megoszlása és a szerződött támogatások összege alapján a forrásfelhasználás következőképpen alakult:

- **A 2. prioritás (Nemzetközi vasúti és vízi úti elérhetőség javítása):** Ez a prioritás dominálta a vármegyei IKOP-forrásokat, hiszen a támogatási összeg **76,08%-át** tette ki, ami **3,1 milliárd forintot** jelentett. A legfontosabb projekt a bajai közforgalmú kikötő fejlesztése volt, amely a Duna–völgyi vízi közlekedés regionális szerepét erősítette.
- **A 3. prioritás (Fenntartható városi közlekedés fejlesztése):** A forrásfelhasználás **23,92%-át** képviselte, **973 millió forint** értékben. E prioritás keretében Kecskemét városi közösségi közlekedésének fejlesztése és a Lajosmizse–Kecskemét vasútvonal felújításának előkészítése kapott támogatást. Ezek a projektek a térség mobilitási lehetőségeinek bővítését és a fenntartható közlekedés erősítését szolgálták.
- **Az 1. és 4. prioritások (Nemzetközi és hazai TENT-T közúti elérhetőség fejlesztése):** Ezekhez nem kapcsolódott támogatott projekt a vármegyében, így forrásfelhasználásuk **0%** maradt.

Bács-Kiskun vármegye az IKOP programban a nemzetközi vízi és vasúti közlekedésfejlesztési, valamint a városi közlekedés javítását célzó beruházásokra összpontosított. Bár a pályázatok száma alacsony volt, a forrásfelhasználás – közel **4,07 milliárd forint** – jelentős és célzott infrastrukturális fejlesztéseket eredményezett a vármegye közlekedési hálózatában.

IKOP	prioritás	Szerződött támogatás összege (Ft)	Szerződött támogatás összege (%)
1. prioritás	Nemzetközi (TENT-T) közúti elérhetőség javítása	-	0,00%
2. prioritás	Nemzetközi (TENT-T) vasúti és vízi úti elérhetőség javítása	3 095 185 010	76,08%
3. prioritás	Fenntartható városi közlekedés fejlesztése, elővárosi vasúti elérhetőség javítása	973 407 866	23,92%
4. prioritás	TENT-T hálózat közúti elérhetőségének javítása	-	0,00%
összesen		4 068 592 876	100,00%

9. táblázat: Szerződött támogatások összege prioritásonként a IKOP-ban

4.2.4. KEHOP forrásfelhasználás Bács-Kiskunban

A KEHOP prioritásaihoz kapcsolódó nyertes pályázatok száma:

1. A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás: 42 db
2. Települési vízellátás, szennyvízelvezetés és -tisztítás, szennyvízkezelés fejlesztése: 98 db
3. Hulladékgazdálkodással és kármentesítéssel kapcsolatos fejlesztések: 7 db
4. Természetvédelmi és élővilágvédelmi fejlesztések: 77 db
5. Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása: 266 db
6. A Covid-világjárványt követő zöld és reziliens gazdasági helyreállítás előkészítése: 7 db

A KEHOP keretében Bács-Kiskun vármegye sokszínű és komplex fejlesztéseket valósított meg a 2014–2020-as időszakban, a környezetvédelem és a fenntarthatóság jegyében.

Az Energiahatékonyság, megújuló energia prioritás volt a legnagyobb súlyú terület (266 támogatott projekt), amely középületek energetikai korszerűsítését, napelemek telepítését, hőszigetelést és gépészeti felújítást jelentett. Például a KEHOP-5.2.2 konstrukció keretében valósultak meg ilyen fejlesztések. 98 projektet támogattak, amelyek ivóvízminőség-javító programokat, szennyvíztisztító telepek korszerűsítését, hálózatbővítést céloztak. 77 projekt kapott támogatást, amelyek védett területek, élőhelyek helyreállítását, természetvédelmi infrastruktúra fejlesztését szolgálták. 42 projekt, árvízvédelmet, vízkárok megelőzését, klímaváltozáshoz való alkalmazkodást szolgált. 7 további projekt kapott támogatást hulladékgyűjtési és -kezelési rendszerek fejlesztésére, lerakók rekultivációjára.

A KEHOP program Bács-Kiskun vármegyei forrásfelhasználása több fejlesztési prioritás között oszlott meg, a pénzügyi volumenek világosan tükrözik a térség környezeti és fenntarthatósági céljainak súlypontjait.

A legnagyobb támogatási összeget a **2. prioritás** jelentette: **185,47 milliárd forint** támogatással a vízellátás és szennyvízkezelési infrastruktúra fejlesztése a teljes forrásfelhasználás **37,74%-át** képviselte. Ez egyértelműen mutatja a vízbázis-védelem és közszolgáltatási infrastruktúra kiemelt szerepét.

A második legnagyobb forrásfelhasználás az **5. prioritás** keretében történt, amely az energiahatékonyság növelését és a megújuló energiaforrások alkalmazását célozta: **156,53 milliárd forint**, a teljes keret **31,85%-a**. Ez a szám alátámasztja a térség energiatakarékosságát és klímasemlegességi törekvéseit.

A **hulladékgazdálkodás és kármentesítés** (3. prioritás) **59,49 milliárd forintos** támogatási volumenével a források **12,1%-át** használta fel, ami szintén jelentős környezeti beavatkozásokat mutat.

A **klímaváltozáshoz való alkalmazkodás** (1. prioritás) keretében **50,61 milliárd forint** támogatás került felhasználásra (**10,3%**), míg a **természetvédelem** (4. prioritás) **31,11 milliárd forintot** tett ki (**6,33%**). Ezek a számok a térség ökológiai védelmét és a környezetre való adaptáció fontosságát hangsúlyozzák.

A **Covid–19 világjárványt követő zöld és reziliens gazdasági helyreállítás** (6. prioritás) ugyan kisebb volumenű, de mégis fontos kiegészítő terület: **8,22 milliárd forint**, a keret **1,67%-a**.

KEHOP	prioritás	Szerződött támogatás összege (Ft)	Szerződött támogatás összege (%)
1. prioritás	A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás	50 614 321 821	10,30%
2. prioritás	Települési vízellátás, szennyvízelvezetés és -tisztítás, szennyvízkezelés fejlesztése	185 465 792 295	37,74%
3. prioritás	Hulladékgazdálkodással és kármentesítéssel kapcsolatos fejlesztések	59 486 978 684	12,10%
4. prioritás	Természetvédelmi és élővilágvédelmi fejlesztések	31 113 175 198	6,33%
5. prioritás	Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása	156 528 421 749	31,85%
6. prioritás	A Covid-világjárványt követő zöld és reziliens gazdasági helyreállítás előkészítése	8 219 201 942	1,67%
összesen		491 427 891 689	100,00%

10. táblázat: Szerződött támogatások összege prioritásonként a KEHOP-ban

KEHOP program Bács-Kiskun vármegyében legnagyobb súllyal a vízellátás és szennyvízkezelési fejlesztéseket, valamint az energiahatékonysági beruházásokat finanszírozta, míg a hulladékgazdálkodás, klímavédelmi és természetvédelmi célok szintén markáns szerepet kaptak. Ez a forráselosztás a vármegye környezetvédelmi prioritásait és a hosszú távú fenntarthatósági stratégiáját egyaránt jól tükrözi.

4.2.5. KÖFOP forrásfelhasználás Bács-Kiskunban

KÖFOP prioritásaihoz kapcsolódó nyertes pályázatok száma:

1. Az adminisztratív terhek csökkentése: 152 db
2. A szolgáltatási szemlélet és az etikus működés megerősítése a közszolgáltatásban: 0 db
3. Az ESZA, ERFA, KA finanszírozású operatív programok végrehajtásához kapcsolódó technikai segítségnyújtás: 0 db

A KÖFOP Bács-Kiskun vármegyei forrásfelhasználása egyetlen, ám jól körülhatárolt fejlesztési célt szolgált: az adminisztratív terhek csökkentését és a digitális közigazgatási infrastruktúra modernizációját. A teljes, 996,6 millió forintos támogatási összeg a 1. prioritás keretében valósult meg, amely a programon belül a 100%-os forrásfelhasználást jelentette a vármegye számára. A források kizárólag ESZA-forrásból származtak, és mindegyik támogatott projekt az önkormányzati ASP rendszer kiterjesztéséhez kapcsolódott. Az ASP rendszer célja az elektronikus ügyintézés egységesítése és az önkormányzati adminisztráció hatékonyságának növelése volt. Ez a digitális fejlesztés jelentősen hozzájárult a helyi közigazgatás modernizációjához és a helyi lakosság számára nyújtott szolgáltatások színvonalának emeléséhez.

KÖFOP	prioritás	Szerződött támogatás összege (Ft)	Szerződött támogatás összege (%)
1. prioritás	Az adminisztratív terhek csökkentése	996 573 252	100,00%

KÖFOP	prioritás	Szerződött támogatás összege (Ft)	Szerződött támogatás összege (%)
2. prioritás	A szolgáltatási szemlélet és az etikus működés megerősítése a közszolgáltatásban	-	0,00%
3. prioritás	Az ESZA, ERFA, KA finanszírozású operatív programok végrehajtásához kapcsolódó technikai segítségnyújtás	-	0,00%
összesen		996 573 252	100,00%

11. táblázat: Szerződött támogatások összege prioritásonként a KÖFOP-ban

Bár a vármegye forrásfelhasználási aránya országosan alacsony (mindössze **0,29%**), a fejlesztések **koncentrált és egységes irányultsága** jól mutatja, hogy a KÖFOP forrásai Bács-Kiskunban **célzottan és hatékonyan** támogatták az e-közigazgatás megerősítését. Ezzel a térség versenyképesebb és rugalmasabb közigazgatási szolgáltatásokkal gazdagodott, amelyek hosszú távon is hozzájárulnak a helyi közszolgáltatások hatékonyabb működéséhez.

4.2.6. MAHOP forrásfelhasználás Bács-Kiskunban

MAHOP prioritásaihoz kapcsolódó nyertes pályázatok száma:

1. A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú halászat előmozdítása: 0 db
2. A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú akvakultúra támogatása: 16 db
3. A közös halászati politika végrehajtásának előmozdítása: 0 db
4. A vizek minőségének helyreállítása és megőrzése: 0 db
5. A piaci értékesítés és a feldolgozás támogatása: 13 db
6. Biodiverzitás, a táj, valamint a levegő- és talajminőség megőrzése: 0 db
7. Technikai segítségnyújtás: 1 db

A MAHOP forrásfelhasználása Bács-Kiskun vármegyében három fő prioritás köré összpontosult.

- **Akvakultúra fejlesztése (2. prioritás):** A legtöbb támogatott projekt (**16 db**) és a források közel harmada ehhez a prioritáshoz kapcsolódott. E fejlesztések a fenntartható, innovatív és versenyképes akvakultúra kialakítását szolgálták – például tógazdaságok korszerűsítése, kapacitásbővítés, valamint környezetbarát technológiák bevezetése révén.
- **Piaci értékesítés és feldolgozás (5. prioritás):** Ez a prioritás **13 projekt** támogatásával valósult meg, a támogatási összeg **12,77%-át** képviselve. A projektek a halászati termékek feldolgozásának, hozzáadott érték növelésének és piaci megjelenésének elősegítésére összpontosítottak.
- **Technikai segítségnyújtás (7. prioritás):** Ebben a kategóriában egyetlen, de kiemelkedően nagy összegű (**1,15 milliárd Ft, 57,67%**) projekt valósult meg. Ez a program végrehajtásához, monitoringjához és adminisztrációjához kapcsolódó háttértevékenységeket biztosította.

A MAHOP forrásainak felhasználása Bács-Kiskun vármegyében célzott és koncentrált volt, a támogatott projektek száma (**30 db**) és a források szerkezete azt mutatja, hogy a vármegye ugyan mérsékelt súllyal vett részt a hazai akvakultúra-ágazat fejlesztésében, de a támogatott fejlesztések hozzájárultak a helyi halgazdálkodás korszerűsítéséhez és versenyképességéhez, miközben a nagy

arányú technikai segítségnyújtási forrás a program hatékony végrehajtásának adminisztratív hátterét biztosította.

MAHOP	prioritás	Szerződött támogatás összege (Ft)	Szerződött támogatás összege (%)
1. prioritás	A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú halászat előmozdítása	-	-
2. prioritás	A környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú akvakultúra támogatása	587 643 277	29,56%
3. prioritás	A közös halászati politika végrehajtásának előmozdítása	-	-
4. prioritás	A vizek minőségének helyreállítása és megőrzése	-	-
5. prioritás	A piaci értékesítés és a feldolgozás támogatása	253 808 410	12,77%
6. prioritás	Biodiverzitás, a táj, valamint a levegő- és talajminőség megőrzése	-	-
7. prioritás	Technikai segítségnyújtás	1 146 218 968	57,67%
összesen		1 987 670 655	100,00%

12. táblázat: Szerződött támogatások összege prioritásonként a MAHOP-ban

4.3. Járások szerinti forrásfelhasználás Bács-Kiskunban

A települések **járások szerinti bontásában** az alábbi szerződött forrásfelhasználás történt a vizsgált OP-k keretében, valamint az alábbi mennyiségű nyertes pályázat érkezett be:

	EFOP	GINOP	IKOP	KEHOP	KÖFOP	MAHOP	ÖSSZESEN
Bácsalmási járás	18 478 278 063	2 657 568 466	0	62 027 280 364	64 642 388	150 217 545	83 377 986 826
Bajai járás	33 004 480 514	15 674 359 236	3 095 185 010	73 456 893 510	141 921 274	29 780 952	125 402 620 496
Jánoshalmi járás	13 251 477 930	2 260 907 504	0	5 297 114 893	40 982 910	0	20 850 483 237
Kalocsai járás	52 549 593 366	6 895 778 442	0	35 887 959 870	143 685 866	168 410 188	95 645 427 732
Kecskeméti járás	153 974 657 159	61 107 006 201	973 407 866	205 587 126 759	143 110 156	1 464 661 620	423 249 969 761
Kiskőrösi járás	16 010 034 308	13 114 458 559	0	19 366 458 076	146 669 854	161 480 035	48 799 100 832
Kiskunfélegyházi járás	9 074 349 900	3 891 332 515	0	6 984 507 495	45 236 752	0	19 995 426 662
Kiskunhalasi járás	22 186 358 622	18 671 366 293	0	2 456 592 775	78 924 680	10 224 937	43 403 467 307
Kiskunmajsai járás	9 146 832 191	4 787 160 492	0	8 946 133 406	54 623 138	0	22 934 749 227
Kunszentmiklósi járás	17 905 123 092	7 656 120 744	0	58 456 320 496	91 885 606	2 895 378	84 112 345 316

	EFOP	GINOP	IKOP	KEHOP	KÖFOP	MAHOP	ÖSSZESEN
Tiszakécskei járás	11 091 500 508	3 272 616 821	0	12 961 504 045	44 890 628	0	27 370 512 002
Összesen	356 672 685 653	139 988 675 273	4 068 592 876	491 427 891 689	996 573 252	1 987 670 655	995 142 089 398

13. táblázat: OP-k járási forrásfelhasználása

1. Kecskeméti járás: 423,25 milliárd Ft és 1835 db

A járásban található települések beleértve Kecskemétet is jelentős forrásokat használtak fel, amely köszönhető a vármegyei központ szerepének és a régiós jelentőségének. Az EFOP-on belül leginkább a 1. prioritáshoz kapcsolódóak emelhetők ki, itt főként az iskolai étkeztetés kapott nagy hangsúlyt. A GINOP keretében a KKV-k versenyképességének növelése és a foglalkoztatás erősítése az említésre méltó.

2. Bajai járás: 125,4 milliárd Ft és 818 db

Baja városa, mint térségi központ, kiemelt támogatási összeget kapott, emellett a környező települések is részesültek a forrásokból. Ez a járás volt a 2. legtöbb szerződött összeghez jutó. Az EFOP projekteknel a legkimagaslóbb értéket a társadalmi szerepvállalás erősítése kapta meg a közösségek fejlesztésével. A GINOP fejlesztések közül a KKV-k versenyképességének növelése és az energiahatékonyság a számottevő.

3. Kiskőrösi járás: 48,799 milliárd Ft és 548 db

A fő szempont itt szintén a társadalmi együttműködést nyomatékosította és az iskolai étkeztetés vonzóbbá tétele került előtérbe. Továbbá a gazdaságfejlesztés vonatkozásában ugyancsak a KKV-k versenyképességének növelése magasodott ki.

4. Kalocsai járás: 95,65 milliárd Ft és 461 db

Ebben a járásban a társadalmi együttműködés mellett a gyarapodó tudástőke lett kihangsúlyozva. A vállalkozások versenyképességének növelésén túl a tudásgazdaság, az oktatás fejlesztése kapott nagy figyelmet.

5. Kiskunhalasi járás: 43,4 milliárd Ft és 700 db

A közösségi együttműködésen belül az iskolai étkeztetés és a társadalmi szerepvállalás erősítése a kiemelendő példa. Emellett az infrastrukturális fejlesztések kerültek reflektorfénybe. A vállalkozási szektor növekedésén felül a foglalkoztatás és az energiahatékonyság fontossága tűnt ki a kiskunhalasi járásban.

6. Kiskunfélegyházi járás: 19,995 milliárd Ft és 265 db

A társadalmi szerepvállalás erősítése és az iskolai étkeztetés modernizálása volt a legjelentősebb rész a társadalmi együttműködések között. Ezenfelül a gyarapodó tudástőke és az ehhez kapcsolódó infrastrukturális beruházások kerültek terítékre. A gazdaságfejlesztő intézkedések közül a mikro-, kis- és középvállalkozások modern üzleti és termelési kihívásokhoz való alkalmazkodását segítő fejlesztések lettek támogatva.

7. Tiszakécskei járás: 27,37 milliárd Ft és 169 db

A gyarapodó tudástőke jelentőségét és vállalkozási hajlandóságot lehet kiemelni a fejlesztések sorából, amelyek meghatározóak voltak ebben a térségben.

8. Bácsalmási járás: 83,38 milliárd Ft és 247 db

A társadalmi szerepvállalás erősítése a közösségek fejlesztésével nevű felhívás prominensnek mondható ebben a járásban. A KKV-k versenyképességének növelése mellett a foglalkoztatás élénkítése számított kimagasló tényezőnek.

9. Kunszentmiklósi járás: 84,11 milliárd Ft és 353 db

Az oktatás és a hozzá kapcsolódó infrastruktúra, valamint a közösségi szerepvállalás domináns. Illetve egyértelműen a vállalkozások versenyképességének növelése vitte a prímet a gazdaságélénkítő tervek között.

10. Kiskunmajsai járás: 22,93 milliárd Ft és 233 db

A társadalmi szerepvállalásokon belül az esélyegyenlőség és az iskolai étkeztetés emelkedett ki lényeges mértékben. A GINOP projektek közül itt úgyszintén a vállalkozások versenyképességének ösztönzése volt a legfőbb cél.

11. Jánoshalmi járás: 20,85 milliárd Ft és 216 db

A fő célok egyike a társadalmi kohézió erősítése volt az egyházak és civil szervezetek közösségfejlesztő tevékenységének bővítésével, illetve az iskolai étkeztetés vonzóvá tétele. Mindezek mellett a vállalkozási hajlandóság ösztönzése is kimagaslott.

A fenti adatok alapján Bács-Kiskun vármegye fejlesztéspolitikája három fontos erősséget mutatott:

- **Teljes területi lefedettség** = Minden járás részesült a fő operatív programok forrásaiból, jelezve a forráselosztás kiegyensúlyozottságát.
- **Kiegyensúlyozott tematikai fókusz** = A fejlesztések a gazdaságfejlesztési, társadalmi és környezeti célokat egyaránt támogatták, a helyi adottságokhoz igazodva.
- **Jelentős forrásfelhasználás** = Az elnyert **995 milliárd forint** támogatás országosan is kimagasló, és megerősíti a vármegye fejlesztési potenciálját.

Ugyanakkor a forráselosztás területi koncentrációra is rávilágít: a Kecskeméti járás dominanciája természetes, de a jövőben a kisebb járások felzárkózását célzott fejlesztési fókuszokkal érdemes támogatni. Az EFOP és KEHOP programok erős jelenléte társadalmi és környezeti fenntarthatóságot szolgált, míg a GINOP gazdaságfejlesztési hatása is érezhető a helyi vállalkozói szektorban.

Bács-Kiskun vármegye sikeresen és a területi és tematikai egyensúlyra is figyelemmel használta fel a 2014–2020-as uniós forrásokat. A járások eltérő adottságai és prioritásai jól tükröződnek a forrásfelhasználás mintázatában: a gazdaságfejlesztés, a társadalmi felzárkózás és a környezeti fenntarthatóság egyaránt fontos szerepet játszottak a vármegye fejlődésében.

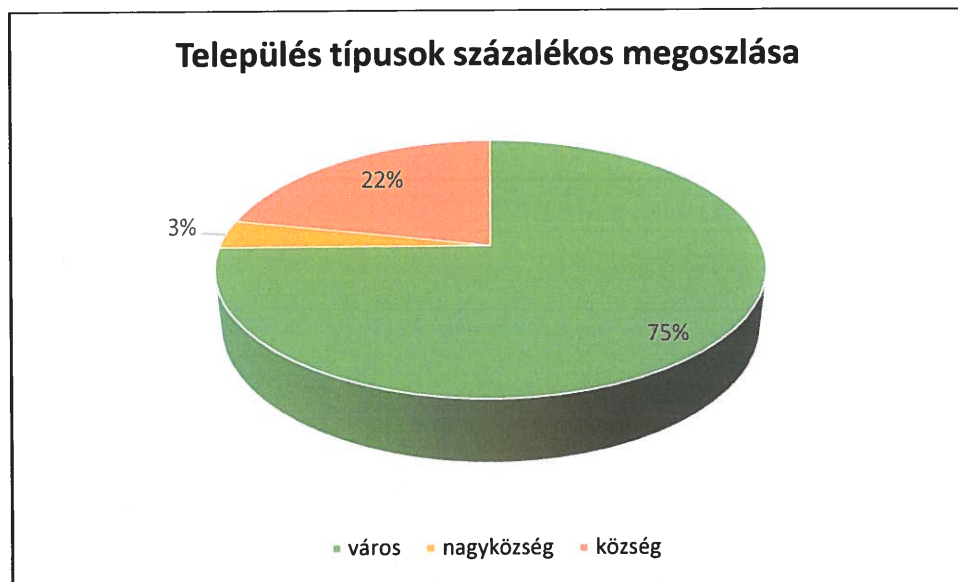
5. Területi különbségek csökkentése

5.1. Településtípusok szerinti forrásfelhasználás

A projektek **75 %-a városi**, **22 %-a községi** és csupán csak **3%-a nagyközségi települések** között oszlott meg, amely azt mutatja, hogy főként a városok részesültek a fejlesztési összegekből. Egyedül a KÖFOP esetében figyelhető meg az, hogy a községek száma és a szerződött összeg meghaladja a városokét. Összességében az mondható el, hogy a TOP-os pályázatokkal ellentétben jelen beszámolóval érintett operatív programok esetében a városok szerepköre volt a domináns.

OP megnevezés	TELEPÜLÉS TÍPUSOK					
	város		nagyközség		község	
	db	Ft	db	Ft	db	Ft
EFOP	1510	301 978 805 939	48	1 189 944 318	253	53 503 935 396
GINOP	2452	108 174 500 548	132	3 784 578 675	768	28 029 596 050
IKOP	3	4 068 592 876	0	0	0	0
KEHOP	364	265 066 865 896	14	4 521 416 956	119	221 839 608 837
KÖFOP	44	332 607 306	12	82 613 896	96	581 352 050
MAHOP	4	1 477 633 620	0	0	26	510 037 035
Összesen	4377	681 099 006 185	206	9 578 553 845	1262	304 464 529 368

14. táblázat: Település típusok szerinti forrásfelhasználás

2. ábra: Település típusok szerinti forrásfelhasználás százalékban

5.2. Forrásfelhasználás az LHH térségekben

A Komplex programmal fejlesztendő járásokban (Bácsalmás, Jánoshalma) 2014–2020-as európai uniós programozási időszakban összesen 102,3 milliárd forintnyi forrás állt rendelkezésre, amely 398 nyertes projekt megvalósítását tette lehetővé. A forrásfelhasználás operatív programo nkénti megoszlása alapján jól láthatóak az egyes fejlesztési prioritások.

OP	Szerződött támogatási összeg (Ft)	Szerződött támogatási kérelem (db)	Szerződött támogatási összeg értékének aránya (%)	Szerződött támogatási kérelem számának aránya (%)
EFOP	31 630 149 035	199	30,92%	50,00%
GINOP	3 076 728 999	140	3,01%	35,18%
IKOP	-	0	0,00%	0,00%
KEHOP	67 324 395 257	42	65,82%	10,55%
MAHOP	150 217 545	1	0,15%	0,25%
KÖFOP	105 625 298	16	0,10%	4,02%
ÖSSZESEN	102 287 116 134	398	100,00%	100,00%

15. táblázat: Szerződött támogatási kérelmek az LHH településeken

EFOP

Az EFOP a legnagyobb forrásfelhasználással rendelkezett a Komplex programmal fejlesztendő járásokban: **31,6 milliárd forint**, amely 199 projektet finanszírozott. Ezek a fejlesztések jellemzően a humán és szociális szolgáltatások megerősítését célozták, különös tekintettel az iskolai étkeztetés és a társadalmi felzárkóztatás területeire. A Jánoshalmi járásba az EFOP dominál (63,6%), amely humán, oktatási, szociális és egészségügyi fejlesztéseket jelent.

GINOP

A gazdaságfejlesztést célzó GINOP forrásaiból **3,08 milliárd forint** jutott a Komplex programmal fejlesztendő járásokba, 140 projekt támogatásával. Ez a Bácsalmási járás esetében 3,2%-ot, Jánoshalmi járás esetében 11%-ot jelet a szerződött forrásokon belül. Ez az alacsony összeg a gazdasági potenciál élénkítését és a mikro-, kis- és középvállalkozások megerősítését célozta.

KEHOP

A KEHOP forrásai kulcsszerepet játszottak a Komplex programmal fejlesztendő járások fejlesztésében: **67,32 milliárd forint**, amely a teljes forrásfelhasználás kétharmadát jelentette, 42 projekten keresztül. Mindkét járásban a KEHOP a legnagyobb arányú fejlesztési forrás, különösen Bácsalmás esetében (több mint 74%). A támogatás a környezetvédelmi és energiahatékonysági beruházásokra fókuszált, így például a vízgazdálkodás, megújuló energiák és a környezeti infrastruktúra fejlesztése terén jelentős előrelépést biztosított.

MAHOP

A halgazdálkodást és akvakultúrát célzó MAHOP keretében egyetlen projekt részesült **150 millió forintos** támogatásban. Bár ez kismértékű, mégis hozzájárult az ágazat helyi fejlesztéséhez.

KÖFOP

A közigazgatás-fejlesztést támogató KÖFOP-ból 16 projekt valósult meg **105,6 millió forint** értékben. Ezek a projektek a közigazgatási szolgáltatások korszerűsítését célozták a Komplex programmal fejlesztendő járásokban.

IKOP

Az IKOP forrásaiból nem valósult meg projekt a térségekben.

Komplex programmal fejlesztendő járásokba az **összes vármegyei forrás 10,3%-a érkezett**, ami jelzi, hogy a források többsége a fejlettebb, központi térségekben hasznosult. A projektek számát tekintve **6,8%-a** valósult meg Komplex programmal fejlesztendő járásokba. Ez az eltérés azt tükrözi, hogy ezekben a térségekben jellemzően **nagyobb méretű, célzott fejlesztések** valósultak meg – például környezetvédelmi vagy humán infrastrukturális beruházások –, amelyek kevesebb projektet, de magasabb forrásigényt jelentettek. Ez jól mutatja, hogy a Komplex programmal fejlesztendő járások forrásfelhasználása a térségi felzárkózást segítő, átfogó és nagy hatású fejlesztéseket helyezte előtérbe.

Míg vármegyei szinten a források a KEHOP, EFOP és GINOP programokra épültek, Komplex programmal fejlesztendő járásokba a **KEHOP és EFOP források** tették ki a forrásfelhasználás több mint **96%-át**. Ez világosan mutatja, hogy az Komplex programmal fejlesztendő járásokban a környezeti és humán infrastrukturális fejlesztésekre esett a hangsúly, szemben a gazdaságfejlesztéssel vagy a közlekedési beruházásokkal. A gazdaságfejlesztési és közlekedési projektek (GINOP, IKOP) alacsony aránya a fejlettségi különbségekből és a gazdasági potenciál visszafogottságából fakad.

6. Teljesített mérőszámok

A vizsgált adatbázis **3000 feletti indikátorértéket** tartalmaz, amelyek összesen 106 települést és valamennyi (11 db) járást érintenek Bács-Kiskun vármegye területén. Az operatív programok megoszlása a következő: a GINOP kiemelkedő részesedést mutat, 2165 indikátor értéket. Az EFOP 633 darab indikátor értékkel követi, míg a KEHOP 123 indikátor értéket tartalmaz. További 76 indikátor érték a KÖFOP-hoz, 13-pedig a MAHOP-hoz köthető.

6.1. Teljesített mutatók az EFOP esetén

Az EFOP indikátorok alapján Bács-Kiskun vármegyében az elmúlt időszakban az oktatási, egészségügyi, munkaerőpiaci és közösségi fejlesztések átfogó erősödése figyelhető meg, különös hangsúllyal a hátrányos helyzetű csoportok és a fiatalok bevonására, valamint a helyi közösségek aktivizálására.

EFOP-hoz összesen 67 indikátor mutató tartozik, melyek vármegyei szintű indikátorértékét a lenti táblázat tartalmazza.

EFOP	menyiség	mértékegység
25 éven aluliak	18 849	fő
25 éven aluliak (nő)	10 466	fő
A felsőoktatási együttműködési programokban támogatott gyakorló helyek száma	33	db
A kitagolt gyermekvédelmi és szociális ellátási helyek férőhely kapacitása	108	fő
A középfokú oktatási intézmények mellett működő kollégiumokat igénybe vevő hátrányos helyzetű tanulók száma	61	fő
A munkaerőpiaci integráló programokba bevont hátrányos helyzetű személyek száma	5 118	fő

EFOP	mennyiség	mértékegység
A munkaerőpiaci integráló programokba bevont hátrányos helyzetű személyek száma (nő)	3 667	fő
A program befejezését követő 6 hónappal a szervezetek közötti aktív együttműködések száma	1	db
A program elhagyásának időpontjában képesítést szerző résztvevők	4 107	fő
A program elhagyásának időpontjában képesítést szerző résztvevők (nő)	3 176	fő
A program elhagyását követően a munkaerő-piacra vagy munkaerő-piaci programba belépők száma	620	fő
A program elhagyását követően a munkaerő-piacra vagy munkaerő-piaci programba belépők száma (nő)	455	fő
A program eredményeként létrejövő praxisközösségek száma	4	db
A programok szolgáltatásaiban részesült, telepi körülmények között élő, magukat romának vallók száma	18	fő
A programok szolgáltatásaiban részesült, telepi körülmények között élő, magukat romának vallók száma (nő)	12	fő
A rászoruló gyermekeket érintő programokat pozitív kimenettel elvégző személyek száma	240	fő
A rászoruló gyermekeket érintő programokat pozitív kimenettel elvégző személyek száma (nő)	117	fő
A továbbképzést bizonyítvánnyal vagy tanúsítvánnyal elvégző humán közszolgáltatásban dolgozók száma	1 225	fő
A továbbképzést bizonyítvánnyal vagy tanúsítvánnyal elvégző humán közszolgáltatásban dolgozók száma (nő)	1 096	fő
Aktív regisztrációval rendelkező helyi közösségek száma	79	db
Átalakított családtámogató szolgáltatásokat nyújtó szervezetek száma	7	db
Az ISCED 1 és ISCED 4 szintenként az iskolai lemorzsolódók aránya a támogatott programokban	10	%
Az ISCED 5 és ISCED 8 szintek közötti felsőoktatásba való bekerülést és bennmaradást támogató programokban résztvevők száma	2 013	fő
Az ISCED 5 és ISCED 8 szintek közötti felsőoktatásba való bekerülést és bennmaradást támogató programokban résztvevők száma (nő)	1 132	fő
Azon járások száma, ahol korszerűsített szűrővizsgálatok kerültek bevezetésre az elmaradott térségekben	7	db
Azon támogatott járások száma, ahol nőtt a szűrővizsgálatokon megjelentek száma	6	db
CO16 Fogyatékossgal élő résztvevők	378	fő
CO16 Fogyatékossgal élő résztvevők (nő)	189	fő
Doktori fokozatszerzések száma	24	db
Duális formában indított képzésbe belépő hallgatók száma	351	fő
Duális formában indított képzésbe belépő hallgatók száma (nő)	92	fő
Egészségfejlesztő és betegségmegelőző programokban részt vevő személyek száma	153 126	fő
Egészségfejlesztő és betegségmegelőző programokban részt vevő személyek száma (nő)	82 801	fő
Egészségügy: jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	3 095 532	fő

EFOP	mennyiség	mértéke gység
Egészségügy: jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság (nő)	453 364	fő
Fejlesztés által érintett köznevelési intézmények száma	47	db
Fejlesztett egészségügyi infrastruktúra férőhely kapacitás	3 471	fő
Fejlesztett informális, nem formális tanulást szolgáló terek száma	15	db
Felújított vagy átalakított, a gyermekesély programokhoz kapcsolódó épületek férőhely kapacitása	80	fő
Gyermekgondozás és oktatás: támogatott gyermekgondozási és oktatási intézmények kapacitása	17 707	fő
Inaktívák száma, akik nem vesznek részt oktatásban vagy képzésben	1 941	fő
Inaktívák száma, akik nem vesznek részt oktatásban vagy képzésben (nő)	1 569	fő
Informális és nem formális képzésben résztvevő gyerekek és fiatalok (7-24 éves korúak) száma	73 107	fő
Informális és nem formális képzésben résztvevő gyerekek és fiatalok (7-24 éves korúak) száma (nő)	38 689	fő
Képzésben, átképzésben résztvevő pedagógusok száma	1 131	fő
Képzésben, átképzésben résztvevő pedagógusok száma (nő)	1 014	fő
Kidolgozott új képzési módszertanok száma	26	db
Korszerűsítéssel érintett hallgatói munkaállomások száma	600	db
Közvetített önkéntesek száma	125	fő
Közvetített önkéntesek száma (nő)	67	fő
Kutatói utánpótlást támogató programokban résztvevők száma	457	fő
Kutatói utánpótlást támogató programokban résztvevők száma (nő)	220	fő
Migránsok, külföldi háttérű személyek, kisebbségek (beleértve a marginalizálódott közösségeket, például a romákat)	2 118	fő
Migránsok, külföldi háttérű személyek, kisebbségek (beleértve a marginalizálódott közösségeket, például a romákat) (nő)	1 219	fő
Munkanélküliek, beleértve a tartós munkanélkülieket is	401	fő
Munkanélküliek, beleértve a tartós munkanélkülieket is (nő)	272	fő
Önkéntes programokban résztvevők száma	2 423	fő
Önkéntes programokban résztvevők száma (nő)	1 480	fő
Praxisközösségben működő praxisok száma	29	db
Szervezetfejlesztési intézkedésekkel érintett intézmények száma	83	db
Támogatott családtámogató szolgáltatást nyújtó szervezetek száma	7	db
Támogatott programokban részt vevő tanulók száma	62 962	fő
Támogatott programokban részt vevő tanulók száma (nő)	31 306	fő
Társadalmi innovációt és transznacionális együttműködést célzó projektek száma	4	db
Továbbképzési programokban résztvevő humán közszolgáltatásokban dolgozók száma	1 293	fő
Továbbképzési programokban résztvevő humán közszolgáltatásokban dolgozók száma (nő)	1 086	fő
Új képzési módszertant alkalmazó intézmények száma	87	db

16. táblázat: EFOP indikátorok

5. táblázat: EFOP indikátorok (saját szerkesztés)

A Bács-Kiskun vármegyei EFOP-indikátorok elemzése alapján a következő **főbb megállapítások** tehetők:

Demográfiai részvétel

- Fiatalok részvétele jelentős, 18 849 fő (ebből 10 466 nő) 25 év alatti résztvevőt regisztráltak a programok során.
- Fogyatékossgal élők jelenléte szignifikáns, 378 fő (ebből 189 nő) vett részt programokban.
- A migránsok és egyéb hátrányos helyzetű csoportok bevonása is folyamatosan nő.
- A legtöbb indikátor esetében a nők részvétele jelentős, de bizonyos területeken (pl. duális képzés, munkaerőpiaci integráció) továbbra is alacsonyabb, mint a férfiaké, ami további célzott fejlesztéseket indokolhat.

Egészségügyi és prevenció programok

- 153 126 fő (ebből 82 801 nő) vett részt egészségfejlesztő programokon.
- Az egészségfejlesztő és betegségmegelőző programokban résztvevők száma kiemelkedően magas, különösen a nagyobb településeken (pl. Kecskemét: 54 318 fő, Jánoshalma: 10 800 fő, Baja: 6 018 fő).
- A jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság száma is jelentős növekedést mutat (pl. Kecskemét: 1 572 966 fő, Baja: 351 352 fő), ami a szolgáltatások fejlesztését és elérhetőségének javulását jelzi.

Oktatásfejlesztés

- 47 köznevelési intézményt modernizáltak, 17 107 gyermekgondozási intézmény kapacitását bővítették.
- 4 107 fő (ebből 3 176 nő) szerzett képesítést programokban, 620 fő (ebből 455 nő) pedig munkába állt a képzés után.
- Számos településen magas az informális és nem formális képzésben résztvevő gyerekek és fiatalok száma (pl. Ágasegyháza: 7 438 fő, Baja: 10 677 fő, Kecskemét: 14 730 fő), ami a fiatalok bevonásának erősödését mutatja a képzési és fejlesztési programokba.
- A támogatott programokban részt vevő tanulók száma is jelentős, különösen a nagyobb városokban (pl. Baja: 4 360 fő, Kecskemét: 15 033 fő kumuláltan).
- A pedagógusok és humán közszolgáltatásban dolgozók továbbképzése is jelentős volumenű, ami a humán erőforrás fejlesztésének hangsúlyát mutatja.

Munkaerő-piaci integráció

- Hátrányos helyzetűek célzott támogatást 5 118 fő (ebből 3 667 nő) vett igénybe, ennyien vettek részt integrációs programokon.
- A munkaerőpiaci integráló programokba bevont hátrányos helyzetű személyek száma több településen is magas (pl. Baja: 1 097 fő, Jánoshalma: 1 152 fő, Kalocsa: 717 fő), ami a társadalmi felzárkóztatás erősödésére utal.
- Roma közösség bevonása: 18 fő (ebből 12 nő) részesült szolgáltatásokban telepi körülmények között.
- A programokból kilépők közül sokan képesítést szereznek, illetve belépnek a munkaerőpiacra, ami a foglalkoztathatóság javulását mutatja (pl. Baja: 653 fő szerzett képesítést, 189 fő lépett be a munkaerőpiacra).

Közösségi aktivitás

- Az aktív regisztrációval rendelkező helyi közösségek száma számos településen nőtt (pl. Kecskemét: 30, Baja: 8, Bácsalmás: 9).
- A fejlesztéssel érintett köznevelési intézmények száma is folyamatosan emelkedett, különösen a járási központokban (pl. Baja: 13, Kalocsa: 3, Kecskemét: 4).

- Új képzési módszertant alkalmazó intézmények és szervezetfejlesztési intézkedések is több helyen megjelentek, jelezve az innovációs törekvések erősödését.

Az EFOP-programok a vármegye szociális, oktatási és egészségügyi infrastruktúrájának átfogó fejlesztését szolgálták, különös hangsúllyal a hátrányos helyzetű csoportokra. A kecskeméti és bajai adatok kiemelkedő teljesítményt mutatnak. Az adatok alapján a városi-rurális különbségek mellett a települések közötti egyenlőtlenségek főként az infrastruktúra, a finanszírozási források eloszlása és a helyi szervezetek kapacitásában gyökereznek. A nagyvárosok többnyire átfogóbb fejlesztéseket valósítottak meg, míg a kisebb települések niche területekre specializálódtak. A nemi egyenlőtlenségek csökkentése és a vidéki térségek erősítése további feladat marad.

6.2. Teljesített mutatók az GINOP esetén

Az GINOP indikátorok alapján Bács-Kiskun vármegyében az elmúlt időszakban a vállalkozások versenyképességének növekedését, a tudástőke gyarapodását (oktatás korszerűsítését), a foglalkoztatás élénkítését, a munkaerőpiac szerepének hatékonyságát és az energiatakarékosságot szolgáló intézkedések valósultak meg.

GINOP-hoz összesen 110 indikátor mutató tartozik, melyek vármegyei szintű indikátorértékét a lenti táblázat tartalmazza.

GINOP	mennyiség	mérték egység
A fejlesztésből adódó energia-megtakarítás és megújuló energiafelhasználás éves becsült mértéke	1 002	GJ/év
A fejlesztésből adódó energia-megtakarítás éves becsült összege	160	GJ
A fejlesztésből adódó megújuló energiafelhasználás éves becsült összege	18	GJ
A foglalkoztatás növekedése a támogatott vállalkozásoknál – Férfi	555	fő
A foglalkoztatás növekedése a támogatott vállalkozásoknál – Nő	259	fő
A foglalkoztatás növekedése a támogatott vállalkozásoknál/projekt	744	fő
A gyakornoki program vagy vállalkozóvá válást támogató programok eredményeként munkatapasztalatot szerzett, vagy önfoglalkoztatóvá vált résztvevők száma – férfi	215	fő
A gyakornoki program vagy vállalkozóvá válást támogató programok eredményeként munkatapasztalatot szerzett, vagy önfoglalkoztatóvá vált résztvevők száma – nő	210	fő
A gyakornoki program vagy vállalkozóvá válást támogató programok eredményeként munkatapasztalatot szerzett, vagy önfoglalkoztatóvá vált résztvevők száma (fő)	423	fő
A képzés során tanúsítványt, vagy bizonyítványt szerző résztvevők közül, a programba lépéskor legfeljebb alapfokú (ISCED 1) vagy alsó középfokú (ISCED 2) végzettséggel rendelkező férfi résztvevők száma	232	fő

GINOP	menyiség	mérték egység
A képzés során tanúsítványt, vagy bizonyítványt szerző résztvevők közül, a programba lépéskor legfeljebb alapfokú (ISCED 1) vagy alsó középfokú (ISCED 2) végzettséggel rendelkező női résztvevők száma	196	fő
A képzés során tanúsítványt, vagy bizonyítványt szerző résztvevők közül, a programba lépéskor legfeljebb alapfokú (ISCED 1) vagy alsó középfokú (ISCED 2) végzettséggel rendelkező résztvevők száma összesen (férfi + nő)	428	fő
A képzés során tanúsítványt, vagy bizonyítványt szerző résztvevők száma – férfi	3 615	fő
A képzés során tanúsítványt, vagy bizonyítványt szerző résztvevők száma - nő	3 653	fő
A képzés során tanúsítványt, vagy bizonyítványt szerző résztvevők száma összesen (férfi + nő)	7 260	fő
A képzés során tanúsítványt, vagy bizonyítványt szerző, a programba lépéskor legfeljebb alapfokú (ISCED 1) vagy alsó középfokú (ISCED 2) végzettséggel rendelkező résztvevők száma – Férfi	278	fő
A képzés során tanúsítványt, vagy bizonyítványt szerző, a programba lépéskor legfeljebb alapfokú (ISCED 1) vagy alsó középfokú (ISCED 2) végzettséggel rendelkező résztvevők száma – Nő	465	fő
A képzés során tanúsítványt, vagy bizonyítványt szerző, a programba lépéskor legfeljebb alapfokú (ISCED 1) vagy alsó középfokú (ISCED 2) végzettséggel rendelkező résztvevők száma összesen (férfi + nő)	743	fő
A képzésben résztvevő alacsonyan képzettek száma (a programba lépéskor legfeljebb alapfokú (ISCED 1) vagy alsó középfokú (ISCED 2) végzettséggel rendelkező résztvevők)	1 323	fő
A képzésben résztvevő alacsonyan képzettek száma (a programba lépéskor legfeljebb alapfokú (ISCED 1) vagy alsó középfokú (ISCED 2) végzettséggel rendelkező résztvevők) – Férfi	575	fő
A képzésben résztvevő alacsonyan képzettek száma (a programba lépéskor legfeljebb alapfokú (ISCED 1) vagy alsó középfokú (ISCED 2) végzettséggel rendelkező résztvevők) – Nő	752	fő
A kompetencia-alapú képzésekben bevezetett új tananyagok, módszertanok száma	33	db
A kompetencia-alapú képzésekhez kidolgozott új tananyagok, módszertanok száma	51	db
A legalább 30 Mb/s sávszélességű hozzáféréssel rendelkező további háztartások száma	11 632	db
A legalább 30 Mbps sávszélességű hozzáférési lehetőséggel rendelkező további háztartások száma	6 602	db
A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség (GJ/év)	85 951	GJ/év
A megújuló energia-termelés további kapacitása - (kW)	15 221	kW
A munka és a magánélet összehangolását segítő programban résztvevők száma – Férfi	713	fő
A munka és a magánélet összehangolását segítő programban résztvevők száma – Nő	393	fő
A munka és magánélet összehangolását segítő programot pozitív munkaerő-piaci kimenettel záró (munkahelyét megtartott, munkába visszatért vagy újból elhelyezkedett) résztvevők száma – Férfi	642	fő

GINOP	menyiség	mérték egység
A munka és magánélet összehangolását segítő programot pozitív munkaerő-piaci kimenettel záró (munkahelyét megtartott, munkába visszatért vagy újból elhelyezkedett) résztvevők száma – Nő	339	fő
A munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő programban résztvevők száma	2 333	fő
A munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő programban résztvevők száma - férfi	1 046	fő
A munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő programban résztvevők száma - nő	1 291	fő
A munkaerő-piaci alkalmazkodást segítő programot pozitív kimenettel záró (munkahelyét megtartott, vagy újból elhelyezkedett és/vagy képzettséget szerzett résztvevők) száma	682	fő
A munkaerő-piaci alkalmazkodást segítő programot pozitív kimenettel záró (munkahelyét megtartott, vagy újból elhelyezkedett és/vagy képzettséget szerzett résztvevők) száma – Férfi	361	fő
A munkaerő-piaci alkalmazkodást segítő programot pozitív kimenettel záró (munkahelyét megtartott, vagy újból elhelyezkedett és/vagy képzettséget szerzett résztvevők) száma – Nő	326	fő
A nem állami szervezetek által végrehajtott programok során a program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma	1 051	fő
A nem állami szervezetek által végrehajtott programok során a program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma – Férfi	472	fő
A nem állami szervezetek által végrehajtott programok során a program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – levő résztvevők száma – Nő	579	fő
A nem pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma	7	db
A program elhagyásának időpontjában önfoglalkoztatásban lévő résztvevők száma	13	fő
A projekt által megvalósított fejlesztések révén a legalább 30 Mbps sávszélességre alkalmas szélessávú infrastruktúrát elérő igényhelyek támogatást igénylő által vállalt minimum értékének aránya	592	db
A projekt K+F+I eredménye	50	db
A támogatásban részesült, jogszerű foglalkoztatással kapcsolatos intézkedés keretében tájékoztatást és/vagy segítséget kapott munkaerőpiaci szereplők száma	23 507	db
A támogatásban részesült, jogszerű foglalkoztatással kapcsolatos intézkedés keretében tájékoztatást és/vagy segítséget kapott munkaerő-piaci szereplők száma - Munkáltatók száma	422	db
A támogatásban részesült, jogszerű foglalkoztatással kapcsolatos intézkedés keretében tájékoztatást és/vagy segítséget kapott munkaerő-piaci szereplők száma - Munkavállalók (beleértve a munkavédelmi képviselőket is) száma	3 102	db
A támogatott társadalmi vállalkozások által teremtett munkahelyek száma	171	fő
A támogatott társadalmi vállalkozások által teremtett munkahelyek száma – Férfi	70	fő

GINOP	menyiség	mérték egység
A támogatott társadalmi vállalkozások által teremtett munkahelyek száma – Nő	101	fő
A támogatott vállalkozásoknál újonnan bevezetett IKT alkalmazások száma	1 006	db
A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	9 300	fő
A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	3986	fő/év
A vállalkozások épületeinek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése (kWh/év)	19 504 125	kWh/év
Átlagos statisztikai állományi létszám	506	fő
Átlagos statisztikai állományi létszám – Férfi	308	fő
Átlagos statisztikai állományi létszám – Foggyatékos	3	fő
Átlagos statisztikai állományi létszám – Nő	179	fő
Átlagos statisztikai állományi létszám – Roma	1	fő
Átvilágított kis- és középállalkozások száma, amelyekben van 6 éven aluli gyereket nevelő (korábban/jelenleg) gyermekgondozási szabadságon lévő szülő a foglalkoztatottakon belül	25	db
Átvilágított vállalkozások száma	75	db
Átvilágított vállalkozásoknál foglalkoztatott munkavállalók létszáma	1 501	db
Az új kutatók száma a támogatott szervezeteknél teljes munkaidőre számítva (Új kutatók száma a támogatott szervezetnél - nő + Új kutatók száma a támogatott szervezetnél - férfi)	11	fő
Az üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése (CO2 egyenérték (t))	16 984	CO2 egyenérték t
Bejelentett iparjogvédelmi oltalmak száma	2	db
Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energiafelhasználás csökkenés (GJ/év)	139 164	GJ/év
Éves export árbevétel	469 855 595	Ft
Éves nettó árbevétel/Adóalapba beszámított bevétel (Ft)	13 348 731 249	Ft
Gyakornoki, illetve vállalkozóvá válást segítő programban résztvevők	346	fő
Gyakornoki, illetve vállalkozóvá válást segítő programban résztvevők - Férfi	169	fő
Gyakornoki, illetve vállalkozóvá válást segítő programban résztvevők - Nő	162	fő
K+F+I árbevétel	-31 748 017	Ft

GINOP	menyiség	mérték egység
Képzésben résztvevő férfiak száma	3 805	fő
Képzésben résztvevő nők száma	3 923	fő
Képzésben résztvevők száma összesen (nő + férfi)	7 720	fő
Kölcsönzött munkaerő létszáma	-31	fő
Kutatóintézetekkel együttműködő vállalkozások száma	14	db
Lefedett közintézményi igényhelyek aránya	90	% (átlag)
Lefedett közintézményi igényhelyek száma	46	db
Lefedett üzleti igényhelyek aránya	85	% (átlag)
Lefedett üzleti igényhelyek száma	427	db
Megadott hazai iparjogvédelmi oltalmak száma	2	db
Megújuló energiaforrások: A megújulóenergia-termelés további kapacitása	3 609	kW
Megváltozott munkaképességű munkaerő létszáma	7	fő
Munkaerő-piaci kompetencia-fejlesztésben részt vevők száma	2 733	fő
Munkaerő-piaci kompetencia-fejlesztésben részt vevők száma - Férfi	948	fő
Munkaerő-piaci kompetencia-fejlesztésben részt vevők száma - Nő	1 785	fő
Munkahelyi képzésben részt vevők száma – Férfi	2 788	fő
Munkahelyi képzésben részt vevők száma – Nő	1 980	fő
Munkahelyi képzésben részt vevők száma (Férfi + Nő)	4 746	fő
Munkanélküli (beleértve a tartós munkanélkülieket), illetve inaktív résztvevők száma a nem állami szervezetek által végrehajtott foglalkoztatási programokban	4 674	fő
Munkanélküli (beleértve a tartós munkanélkülieket), illetve inaktív résztvevők száma a nem állami szervezetek által végrehajtott foglalkoztatási programokban – Férfi	1 808	fő
Munkanélküli (beleértve a tartós munkanélkülieket), illetve inaktív résztvevők száma a nem állami szervezetek által végrehajtott foglalkoztatási programokban – Nő	2 866	fő
Optikai felhordó (körzet) hálózattal lefedett települések aránya	100	% (átlag)
Optikai felhordó (körzet) hálózattal lefedett települések száma/aránya	3	db
Projekt által teremtetett új munkahelyek száma	173	db
Személyi jellegű ráfordítások	1 728 150 787	Ft

GINOP	menyiség	mérték egység
Tájékoztatást és/vagy segítséget kapott munkaerő-piaci szereplők száma (1. részindikátor: jogsegélyszolgálati szolgáltatásban részesült ügyfelek száma)	23 109	db/fő
Tájékoztatást és/vagy segítséget kapott munkaerő-piaci szereplők száma (2. részindikátor: a döntőbírói szolgáltatás keretében tanácsadásban részesített ügyfelek száma)	25	db/fő
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken képesítést, tanúsítványt szerző szakemberek száma – férfi	425	fő
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken képesítést, tanúsítványt szerző szakemberek száma - nő	391	fő
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken képesítést, tanúsítványt szerző szakemberek száma (Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken képesítést, tanúsítványt szerző szakemberek száma - nő + Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken képesítést, tanúsítványt szerző szakemberek száma - férfi)	807	fő
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken részt vevő szakemberek száma – férfi	434	fő
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken részt vevő szakemberek száma – nő	391	fő
Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken részt vevő szakemberek száma (Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken részt vevő szakemberek száma - nő + Tananyagok alkalmazását célzó képzéseken részt vevő szakemberek száma - férfi)	825	fő
Új kutatók száma a támogatott szervezeteknél (nő + férfi)	104	fő
Új kutatók száma a támogatott szervezetnél – Férfi	99	db
Új kutatók száma a támogatott szervezetnél – Nő	20	fő
Új termékek forgalomba hozatala céljából támogatott vállalkozások száma	85	db
Új termékek gyártása céljából támogatott vállalkozások száma	100	db

17. táblázat: GINOP indikátorok

A Bács-Kiskun vármegyei GINOP-indikátorok elemzése alapján a következő **főbb megállapítások** tehetők:

Vállalkozások versenyképessége:

- A nem pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma 7 db volt, amely arra utal, hogy a vállalkozások támogatása komoly súllyal bírt ebben a programozási időszakban.
- A támogatott vállalkozások által teremtett munkahelyek száma 171 főt eredményezett, amelyből a nők száma (101 fő) volt a magasabb.
- A támogatott vállalkozások versenyképességük növekedése és erősítése céljából törekedtek az újonnan bevezetett IKT alkalmazások használatára.
- A vállalkozások éves export árbevétele elérte a 469 855 595 Ft-ot, az éves nettó árbevétele pedig a 13 348 731 249 Ft-ot.
- Az új termékek forgalmazása és gyártása céljából létrejött vállalkozások száma gyarapodott.

Tudástőke (oktatásfejlesztés):

- Képzésben résztvevő nők száma 3 923 fő, férfiaké 3 805 fő volt.
- Munkahelyi képzésben résztvevők között 2 788 fő férfi és 1 980 fő nő szerepelt.

- A képzés során 3 615 fő férfi és 3 653 fő nő szerzett tanúsítványt vagy bizonyítványt.
- Tananyagok alkalmazását célzó képzések mértéke megemelkedett, a jelenlévő szakemberek között 434 fő férfi és 391 fő nő vett részt.

Foglalkoztatás:

- A foglalkoztatás növekedése a támogatott vállalkozásoknál összesen **744 fő** volt, amelyből **555 fő férfi és 259 fő nő** volt.
- A munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő programok eredményeként **682 fő** szerzett új képzettséget, illetve helyezkedett el – ebből **361 fő férfi és 326 fő nő**.
- A nem állami szervezetek programjai is jelentős hatást fejtettek ki: ezek során **1 051 fő** (ebből **472 férfi és 579 nő**) részesült foglalkoztatási támogatásban.

Munkaerőpiac szerepe:

- A munkaerőpiaci kompetencia-fejlesztésben részt vevő alacsonyan képzettek száma meghaladta az **1 300 főt**, ami jelentős lépés a hátrányos helyzetű csoportok integrálásában.
- A munka és a magánélet összehangolását célzó programban **1 106 fő** vett részt (ebből **713 férfi és 393 nő**), és **981 fő** (ebből **642 férfi és 339 nő**) pozitív munkaerő-piaci kimenettel zárt.
- Ezek az adatok jól mutatják a programnak a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztathatóságára és a munkaerőpiaci rugalmasságra gyakorolt pozitív hatását.

Energiatakarékosság:

- A GINOP keretében az energiahatékonysági fejlesztések eredményeként az éves elsődleges energiafogyasztás-csökkenés elérte a **19 504 125 kWh/év**-et.
- A fejlesztések révén a megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség **85 951 GJ/év** lett, a megújuló energia-termelés további kapacitása pedig elérte a **15 221 kW**-ot.
- Ez az energiahatékonysági és megújuló energiahasznosítási irány hozzájárult a vállalkozások és a települések fenntartható fejlődéséhez, valamint a környezetterhelés csökkentéséhez.

6.3. Teljesített mutatók a KEHOP esetén

A KEHOP indikátorok alapján Bács-Kiskun vármegyében az elmúlt időszakban az energiahatékonyság növelését, a vízellátás és szennyvízkezelés javítását, valamint a klímaváltozás és a környezetvédelem kihangsúlyozását célzó fejlesztések indultak meg, amelyben a helyi közösségek aktív részvétele érzékelhető.

KEHOP-hoz összesen 22 indikátor mutató tartozik, melyek vármegyei szintű indikátorértékét a lenti táblázat tartalmazza.

KEHOP	mennyiség	mértékegység
A célterület időbeli elérhetőségének javulása	30	%
A fejlesztés eredményeként létrejött tisztítási kapacitás	5 026	LE (lakosegyenérték)
A jobb védettségi állapot érdekében támogatott élőhelyek területe	3752	ha
A középületek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése (KWh/év)	17 605 407	KWh/év
A megfelelő monitorozó infrastruktúrával rendelkező védett és közösségi jelentőségű értékek számának növekedése	26	db

KEHOP	mennyiség	mértékegység
A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség (GJ/év)	435 815	GJ/6év
A Natura 2000 területek bemutatásához kapcsolódó kommunikációs akciókban aktívan résztvevő lakosság száma	4 700	fő
A szemléletformálási kampány által elért lakosság száma (passzív elérés)	346 587	fő
A szemléletformálási kampány által elért lakosság száma (passzív elérés) (Szakpolitikai mutató)	513 209	fő
A víziközmű-szolgáltatással kapcsolatos szemlélet-formálásban résztvevő lakosság száma	19 421	fő
Az emelt minőségű katasztrófa-védelem előnyeit élvező lakosság	295 856	fő
Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése (tonna CO ₂ egyenérték)	52 353	tonna
Energia- és klímatudatossági kampányokban aktívan résztvevő lakosság száma	2 002	fő
Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energiafelhasználás csökkenés (GJ/év)	48 340	GJ/év
Felújított vízellátó-hálózat szakasz hossza [m]	7 052	m
Javított szennyvíz-kezelésben részesülő további lakosság	4 585	fő
Jobb vízellátásban részesülő további népesség	242 987	fő
Klíma-alkalmazkodással kapcsolatos szemléletformálási akciókban aktívan résztvevő lakosság száma	13 488	fő
Klímastratégiával rendelkező települések összesített lakosság száma	139 795	fő
További kapacitás megújuló energia előállítására (MW)	52	MW
Vízvesztesség csökkenés mértéke [százalékpont] illetve [m ³ /km/nap vagy m ³ /km/év]	-10,505	m ³ /km/év
VKI szerinti jó állapotú/jó potenciálú víztestek aránya	1	százalékpont

18. táblázat: KEHOP indikátorok

A Bács-Kiskun vármegyei KEHOP-indikátorok elemzése alapján a következő **főbb megállapítások** tehetők:

Energiahatékonyság:

- A középületek éves energia-fogyasztásának csökkenése számottevő, 17 605 407 kW évente. A települések közül Kecskemét és Baja energia fogyasztásának csökkenése a leginkább kimagasló.
- Az energiahatékonysági fejlesztéseknek köszönhetően az energiafelhasználás csökkenést eredményezett.
- A megújuló energiaforrásból történő energiamennyiség előállítása éves szinten pozitív irányba mozdult el.
- Megújuló energia előállítására további kapacitás szabadult fel.

Vízellátás, szennyvízkezelés:

- Települési szinten a fejlesztés eredményeként létrejött tisztítási kapacitás növekedett.
- A felújított vízellátó-hálózat szakaszának hossza 7 052 méteres részt tett ki.
- Javított szennyvíz-kezelésben 4 585 fő részesült.
- Jobb vízellátáshoz 242 987 fő jutott hozzá.
- A vízvesztesség csökkenésének mértéke ugyancsak figyelemre méltó, éves szinten 10,505 m³/km.

Klímaváltozás:

- Az üvegházhatást okozó gázok éves csökkenése nagymértékű, éves szinten 52 353 tonna csökkenés figyelhető meg. Településekre bontva Kecskemét a legkiemelkedőbb, vagyis 50 351 tonna, ezt követi Baja 960 tonnával.
- Klímastratégiával rendelkező települések összesített lakosság száma elérte a 139 795 főt.

Környezetvédelem:

- Növekedett a támogatott élőhelyek területe a környezet megóvása miatt.
- A védett és közösségi jelentőségű értékek számának emelkedése szintén lényegesnek mondható.
- Az emelt minőségű katasztrófa-védelem előnyeit élvező lakosság 295 856 fő volt.

Közösségi szerepvállalás:

- A víziközmű-szolgáltatással kapcsolatos szemlélet-formálásban résztvevő lakosság száma egészen 19 421 főig terjedt.
- A Natura 2000 területek bemutatásához kapcsolódó kommunikációs akciókban aktívan résztvevő lakosság száma elérte a 4 700 főt.
- A szemléletformálási kampány által elért lakosság száma magas értéket hozott, 346 587 főt, a szakpolitikai mutató alapján pedig ennél is többet, azaz 513 209 főt.
- Számos résztvevő képviseltette magát az energia- és klímatudatossági kampányokban.
- A klíma-alkalmazkodással kapcsolatos szemléletformálási akciókban 13 488 fő vett részt aktívan.

Az KEHOP-programok a vármegye energiahatékonysági és környezeti fejlesztését szolgálták. Főként a nagyvárosokban történtek ezek megvalósításai. Viszont az ezekben résztvevő lakosság aktivitása pozitív szemléletváltozásra utal.

6.4. Teljesített mutatók az KÖFOP esetén

A KÖFOP indikátorok alapján Bács-Kiskun vármegyében az elmúlt időszakban egyedül szervezetfejlesztést érintő korszerűsítések történtek, amelyekben az önkormányzatok voltak az érintettek.

KÖFOP-hoz összesen 1 indikátor mutató tartozik, mely vármegyei szintű indikátorértékét a lenti táblázat tartalmazza.

KÖFOP	mennyiség	mértékegység
Szervezetfejlesztéssel érintett szervezetek száma	76	db

19. táblázat: KÖFOP indikátorok

A KÖFOP-programok a vármegye önkormányzati ASP rendszer országos kiterjesztéséhez való csatlakozását segítették elő. Szám szerint 76 db település önkormányzata vett részt ebben a konstrukcióban.

6.5. Teljesített mutatók az MAHOP esetén

A MAHOP indikátorok alapján Bács-Kiskun vármegyében az elmúlt időszakban az akvakultúra-termelést és a belföldi származású feldolgozott haltermékek forgalmazását ösztönző előrehaladások mentek végbe.

MAHOP-hoz összesen 6 indikátor mutató tartozik, melyek vármegyei szintű indikátorértékét a lenti táblázat tartalmazza.

MAHOP	mennyiség	mértékegység
Az akvakultúra-termelés értékének változása	2 200 661	€
Az akvakultúra-termelés mennyiségének változása	48 423	tonna
Belföldi származású feldolgozott haltermékek mennyisége	9	tonna
Foglalkoztatás bővítése	2	FTE
Intenzív akvakultúra-termelés értékének változása	21 413	€
Intenzív akvakultúra-termelés mennyiségének változása	8	tonna

20. táblázat: MAHOP indikátorok

A Bács-Kiskun vármegyei MAHOP-indikátorok elemzése alapján a következő **főbb megállapítások** tehetők:

- Az akvakultúra-termelés értékének mennyiségi változása 2 200 661 euróban nyilvánult meg.
- Az intenzív akvakultúra-termelés értéke 21 413 euróval több lett.
- A belföldi származású feldolgozott haltermékek száma 9 tonnával gyarapodott.

A MAHOP a vármegye halászati fejlesztéseit támogatta, ösztönözve ezáltal a hazai akvakultúra fejlődését és a belföldi haltermékek forgalmazását.

7. Partnerségi és koordinációs tevékenységek

Az Önkormányzat a 2014–2020-as időszakban és az azt követő években is számos más eszközzel és tevékenységgel támogatta a települési önkormányzatokat, civil szervezeteket és vállalkozásokat a fejlesztési források elérésében, illetve a projektek generálásában:

Területfejlesztési tervezési és koordinációs tevékenység

Az Önkormányzat a BKM Fü Bács-Kiskun Megyei Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.-n (a továbbiakban: BKM Fü) keresztül folyamatos szakmai támogatást nyújtott a településeknek és helyi szereplőknek, nem csak a TOP, hanem más fejlesztési programok (pl. GINOP, EFOP, KEHOP) esetében is. A BKM Fü közreműködésével az Önkormányzat segítette a projektötletek kidolgozását, a pályázati anyagok előkészítését, és aktív szerepet vállalt a projektmenedzsmentben, különösen a kisebb önkormányzatok esetében. A BKM Fü a pályázatírás és projektfejlesztés mellett a kedvezményezettek kérelmére projektmenedzsment-feladatokat is ellátott, így a helyi szereplők adminisztratív és szakmai támogatást kaptak a teljes projektciklus során

Felzárkózási együttműködések

Az Önkormányzat elköteleződött amellett, hogy az itt élő fiatalok számára lehetőséget biztosítson arra, hogy a vármegyén és településen belül maradva munkát vállaljanak és családot alapítsanak. Ennek érdekében 2017-ben elindította a „Bács-Kiskunban itthon vagy!” elnevezésű ösztöndíjprogramot. A program célja volt, hogy elősegítse a fiatalok közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáférését, támogatta tanulmányaikat, valamint biztosította a Bács-Kiskun vármegye fejlődéséhez szükséges, megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkező humán erőforrást a helyi vállalkozások számára.

A programban 27 település vett részt a koordináció révén, amelyet az EFOP-3.9.2-16 kódszámú felhívás keretében elnyert pályázatok tettek lehetővé. Az ösztöndíj 5 hónapos időtartamra szólt, havi összege minimum 5.000 forint és maximum 50.000 forint között mozgott. A támogatott diákok vállalták, hogy a támogatott időszakkal megegyező ideig vármegyénkben dolgoznak abban a szakmában, amelyet a gazdasági élet szereplői preferálnak.

Az Önkormányzat az ösztöndíjprogramot folytatta a pályázati időszakot követően is, és dolgozott a támogatási rendszer további működtetésének kidolgozásán.

Az ösztöndíjprogram mellett az Önkormányzat további felzárkózási programokat is indított, ösztönözve a települési önkormányzatokat a felhívásokon való részvételre, amelyek a humán szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítását, a helyi közösségek megerősítését és a fiatalok helyben tartását célozták.

Az Önkormányzat 4 nyertes pályázat keretében, 27 településsel együttműködve indított el nyolc programot a vidéki népesség megtartása érdekében. Ezek a kezdeményezések a minőségi humán szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítását, valamint a helyi esélyegyenlőségi problémák komplex, közösségi alapú kezelését célozták, a helyi erőforrásokra és közösségekre támaszkodva. Ezek a programok jelentősen hozzájárultak a vidéki népesség megtartásához és a vidék fenntartható fejlesztéséhez Bács-Kiskun vármegyében.

Partnerségi fórumok, egyeztetések, konzultációk

Az Önkormányzat rendszeresen szervezett partnerségi fórumokat, tájékoztató rendezvényeket, ahol bemutattuk a különböző operatív programok lehetőségeit, és segítettük a helyi szereplőket a fejlesztési célok és igények összehangolásában. Ezeken a fórumokon a résztvevők közvetlenül kérdezhettek a szakértőktől, megoszthatták tapasztalataikat, és közösen dolgozhattak ki projektötleteket.

Kiemelt szerepet töltöttek be a polgármesteri fórumok, ahol a településvezetők számára biztosítottunk lehetőséget a fejlesztéspolitikai aktualitások, pályázati lehetőségek és jó gyakorlatok megismerésére, valamint a közös problémák megvitatására.

Az éghajlatváltozással kapcsolatos szemléletformálás és együttműködés erősítése érdekében működtettük a Klíma Platformot, amely a megyei klímastratégia végrehajtásához kapcsolódóan biztosított rendszeres szakmai egyeztetési lehetőséget az érintett önkormányzatok, intézmények, civil szervezetek és gazdasági szereplők számára.

A felzárkózási politikában érintett szervezetekkel való együttműködés keretében létrehoztuk a Bács-Kiskun Megyei Felzárkózási Fórumot. A Fórum célja volt a különböző felzárkózási politikában érintett szervezetek (helyi és nemzetiségi önkormányzatok, hátrányos helyzetűekkel foglalkozó civil szervezetek, egyházak, közszolgáltató intézmények – oktatás, egészségügy, szociális terület,

rendvédelem, család- és gyermekjólét) munkájának összehangolása, az esetleges szolgáltatási hiányok megszüntetése, valamint új együttműködések generálása.

Az Önkormányzat a rendszeres hírszolgáltatást, hírlevelek, valamint direkt levelek küldését is alkalmazta annak érdekében, hogy a helyi önkormányzatok, civil és egyházi szervezetek és vállalkozások naprakész információkhoz jussanak a pályázati lehetőségekről, fejlesztéspolitikai aktualitásokról és rendezvényekről.

Össességében a partnerségi és koordinációs tevékenységek hozzájárultak Bács-Kiskun vármegye fejlesztési forrásainak hatékony felhasználásához, a helyi közösségek megerősítéséhez, valamint a fenntartható és inkluzív fejlődés feltételeinek megteremtéséhez a vármegyében.

Források jegyzéke

1. <https://www.palyazat.gov.hu/informacio/monitoring-bizottsag>
2. https://www.palyazat.gov.hu/api/download_document?name=civil-tagok-dijazasa-ugyrend.pdf&urn=workspace%3A%2F%2FSpacesStore%2Fi%2F98e7ee53-124e-4093-8992-145ca1ba90cb
3. <https://kormany.hu/hirek/bacs-kiskun-a-legeredmenyesebbkent-zarta-a-2014-2020-as-penzugyi-idoszakot-a-top-projektek-tekinteteben>
4. <https://www.palyazat.gov.hu/programok/szechenyi-2020>
5. <https://fejlesztisprogramok.uni-nke.hu/document/fejlesztisprogramok-uni-nke-hu/monitoring-es-ertekeles-hajdu-szilvia-1.original.pdf>
6. <https://op.europa.eu/webpub/eca/special-reports/monitoring-project-performance-21-2018/hu/>
7. https://halaszat.kormany.hu/download/f/87/c2000/MAHOP_2020_év_értékelése.pdf
8. <https://hirlevel.egov.hu/tag/kozigazgatas-es-kozzszolgaltatas-fejlesztis-operativ-program-kofof/>
9. https://www.asz.hu/dokumentumok/EU_Onkorm_ELEMZES.pdf
10. https://commission.europa.eu/publications/partnership-agreement-hungary-2014-20_hu
11. <https://www.palyazat.gov.hu/informacio/ertekelesek/szechenyi-2020-ertekeleseik>

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: MB delegáltak	6
2. táblázat: Partnerségi Megállapodásban rögzített felhasználható források	9
3. táblázat: A 2014-2020 között rendelkezésre álló források változása OP-k szerint	9
4. táblázat: Forrásfelhasználás Bács-Kiskunban 2014-2020 között, OP-k szerint és az összes támogatáshoz képest	10
5. táblázat: Támogatott projektek száma OP-k szerint	11
6. táblázat: Támogatott projektek száma finanszírozó alapok szerint	12
7. táblázat: Szerződött támogatások összege prioritásonként a EFOP-ban	17
8. táblázat: Szerződött támogatások összege prioritásonként a GINOP-ban	18
9. táblázat: Szerződött támogatások összege prioritásonként a IKOP-ban	19
10. táblázat: Szerződött támogatások összege prioritásonként a KEHOP-ban	21
11. táblázat: Szerződött támogatások összege prioritásonként a KÖFOP-ban	22
12. táblázat: Szerződött támogatások összege prioritásonként a MAHOP-ban	23
13. táblázat: OP-k járási forrásfelhasználása	24
14. táblázat: Település típusok szerinti forrásfelhasználás	26
15. táblázat: Szerződött támogatási kérelmek az LHH településeken	27
16. táblázat: EFOP indikátorok	30
17. táblázat: GINOP indikátorok	37
18. táblázat: KEHOP indikátorok	39
19. táblázat: KÖFOP indikátorok	40
20. táblázat: MAHOP indikátorok	41

Ábrák jegyzéke

1. ábra: Támogatott projektek aránya a támogatást nyújtó alap szerint	12
2. ábra: Település típusok szerinti forrásfelhasználás százalékban	26